

Trockijeva razkritja.

TROCKI JE RAZKRIL TAJNE VOJNE CILJE ZAVEZNIKOV. — V SVOJI OBJAVI PRAVI, DA JE ZAHTEVAL CAR, NAJ SE ZAVEZNIKI NE MEŠAJO V POLJSKE ZADEVE TER OBENEM ZAHTEVAL ZASE CARIGRAD. — RUSIJA SE NE BRIGA ZA ZAPADNO NEMŠKO MEJO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, 23. novembra. — Besedilo gotovih zaupnih poročil med ruskim zunanjim uradom ter inozemskimi vladami je bilo danes objavljeno od strani boljševikov in socialnih revolucionarjev in sicer vsled prizadevanja Leona Trockija, zunanjega ministra vlade boljševikov.

Trocki izjavlja, da se tičejo ti dokumenti caristov, mešanstva in koalicijskih vlad in da mora iz njih tako ruski narod kot vsi narodi sveta spoznati resnice glede načrtov, katere so napravili na skriven način finančniki in trgovci ter potom njih parlamentarni in diplomatični agenti.

— Nemški in avstrijski politiki — pravi Trockij — bodo morda poskušali kovati kapital iz teh dokumentov, vendar pa jih svari, da bi se v slučaju vstaje nemškega proletarijata slednji lahko polastil v državnih uradih dokumentov, ki bi pokazali razmere še v veliko boljši luči kot jih morejo kazati zdaj objavljene listine.

Prvi državni dokument, ki je bil objavljen, se peča z željo Rusije, da se pofasti Dardanel, Carigrada, zapadne obale Bospora ter gotovih delov Male Azije. Navedena je tudi zahteva Francije in Anglije, da privoli Rusija v prostost Carigrada za pošiljanje tovorov, ki ne prihajajo in ne odhajajo v ruska pristanišča. Nadalje, da se ohrani v gotovih delih Arabije posebno mohamedansko vlado ter spravi gotove dele Azije v okrožje angleškega upliva.

Ta dokument kaže, da se je Rusija v celoti strinjala, da pa je predlagala amendment, v katerem je zahtevala natančnejšo določitev glede vlade mohamedanskega ozemlja ter prostosti romanj v Meko. Dokument določa rusko okrožje upliva ter tudi določa severno mejo Afganistana.

Nadalje so navedene tudi zahteve Italije ter nje privolenje glede zahtev Rusije na Vzhodu.

Drugi dokument je brzojavka, katero je poslal Izvolski, nekdanji ruski poslanik v Franciji, datirana z dnem 11. marca 1917. V tej brzojavki pripoznava Francija prostost Rusije, da določi svoje zapadne meje.

(Ruska revolucija je ravno izbruhnila, ko je bila odposlana ta brzojavka, kajti dne 14. marca je bil car prisiljen odstopiti).

Temu je sledila brzojavka Sergija Sazonova, prejšnjega ministra za zunanje zadeve. V tej brzojavki je bilo zagotovljeno Izvolskiju, da ni treba vnovič revidirati dogovora s Francijo in Anglijo glede Carigrada in tamošnje morske ožine. V isti brzojavki je rečeno, da je Rusija pripravljena dati Franciji in Angliji popolno prostost glede določitve zapadnih meja Nemčije, zakar naj bi Rusija dobila dovoljenje določiti vzhodne meje Nemčije.

Zahtevala pa je Rusija izključitev poljskega vprašanja kot zadeve mednarodne razprave.

Izvolski je dobil navodila, naj deluje proti vsakemu poskusu, potom katerega bi prišla bodočnost Poljske pod kontrolo veselil.

V nadaljnjem je rečeno v Sazonovi brzojavki, da mora Rusija preprečiti vsako neprijateljstvo Švedske in da si mora na vsak način pridobiti prijateljstvo Norveške in da so stvorjeni že vsi politični napori za uplivanje na Rumunsko.

Brzojavka se tudi tiče izključitve Nemčije s kitajskih tržišč. Vendar pa je izjavljeno, da je treba predložiti vprašanje konferenci, na kateri bi bila vdeležena tudi Japonska.

Nadalje je bil objavljen dokument, datiran z dnem 26. septembra letošnjega leta, katerega je poslal Teroščenko, takratni ruski zunanji minister, ruskemu poslaniku v Washingtonu.

V pismu je dano poslaniku naročilo, naj poda državnemu tajniku Lansingu zahvalo glede dejstva, da se ameriški poslanik Francis ni vdeležil prigovarjanj angleškega, francoskega in laškega poslanika, ki so zahtevali, da je treba nekaj storiti za povečanje vojaške zmoglosti ruskih armad.

Dodatek v pismu pravi, da je imela ta akcija poniževalen učinek in to tem bolj, ker so zavezniki poznali energijo, s katero je ruska vlada skušala nadaljevati vojno.

Nadaljnje pismo, ki je bilo objavljeno, je bilo pismo ruskega poslanika v Stockholmu.

V tem pismu se glasi, da je rekel socialistični voditelj Branting tekem nekega zaupnega pogovora glede nameravanj mednarodne socialistične konference, da Kerenski ni nasprotoval ideji te konference, da pa je oporekal na podlagi razlogov, da je taka konference v sedanjem času neprimerna.

Washington, D. C., 24. novembra. — Združene države bodo ignorirale vlado boljševikov na Ruskem ter nadaljevale s diplomatičnimi odnošaji s poslanikom Borisom Bakunetjevom, akreditiranim od prognane provizorične vlade.

Z ITALJANSKE FRONTE.

ANGLEŠKI GENERAL PLUMER BO POVELJEVAL ANGLEŠKIM ČETAM V ITALIJI. — TA GENERAL SE JE ODLIKOVAL V BITKI PRI VPRES. — TRI GLAVNE BOJNE FRONTE. — BITKA, KI SE VRŠI ZDAJ NA ITALJANSKI FRONTI, SE NE MORE PRIMERJATI Z NOBENO DRUGO V SEDANJI VOJNI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 23. novembra. General Sir Herbert Plumer, poveljnik drugega armadnega zbora, ki se je vdeležil velike bitke ob Vpres, je bil imenovan poveljnikom angleških čet v Italiji.

Tozadevno uradno poročilo je bilo danes izdano.

Italjanski glavni stan v Severni Italiji, 24. novembra. — (Poročilo Ass. Press). — Težki boji so se nadaljevali celo preteklo noč na obeh straneh reke Brente, a uspeh je bil neodločen.

Med Brento in Piavo branijo Italjani vsako ped zemlje. Sovražnik skuša prodreti v dolino Brente na obeh bregovih reke, da do spe da Basama ter naprej v beneško dolino.

Na vzhodnem bregu je potisnila četna laška armada nazaj dva nasokna sovržnika. Na zapadnem bregu pa je pričela prva armada z iniciativno v namenu, da dobi nazaj izgubljeno pozicijo pri gore njem koncu doline Brente.

Odpor sovržnika je bil odločen. Zapadno od Brente drže branilci ozemlje precej dobro, in glavni pritisk izvaja sovržnik med rekama Brento in Piavo, kjer se Italjani sijačno upirajo.

Boji so bili obupnega značaja izgube so velike.

Italjanski glavni stan v Severni Italiji, 23. novembra. — (Zakas nelo poročilo Ass. Press). — Bitka v gorah se vrši s silo, kateri n najti nobene primere. Lahki imajo zopet v rokah pozicije na Monte Tomba in Monte Pertica, kateri so izgubili v pretekli noči. Izgube so bile velike, a sovržnikove prekašajo izdaleka izgube Italjanov.

Od izida gorske bitke je odvilen uspeh največjih naporov sovržnika, da prode skozi laške črte na Beneško ravan. Zopetno zavzetje pozicij na Monte Tomba se je izvršilo potom ponovnih sijajnih naskokov, ki so barvali sneg s krvjo ter puškal. ozemlje nagromadeno z mrtveci sovržnika.

Monte Pertica je bila štirikrat izgubljena in pridobljena. Končno so potisnili lahki sovržnika nazaj. Bitka, ki je polagoma pridobivala na sili v preteklih par dneh, je izbruhnila s celo svojo furijo zgodaj zvečer ter divjala ves dan, vso noč in divja še danes.

Prvi udar je padel na goro Pertica, kjer se je poslalo goste mase sovržne infanterije proti Italjanom.

Boji so bili skrajno obupni. Pertica je padla, nato je bila zopet zavzeta, zopet izgubljena in zopet zavzeta v takem vrtnecu navdušenja kot ga je bilo redkokdaj videti prej.

Glavni in največji udarec sovržnika pa je imel za cilj strateški ključ pri gorah Tomba in Monfenera. Tukaj so poslali Avstrijeci dve diviziji v silnem naskoku proti italjanskemu desnemu krilu v namenu, da zaobrnejo krilo ter odrežejo armado od komunikacijskih črt ob Piavi.

Tedaj pa je nastal eden najbolj krvavih bojev vojne, ki je trajal celo preteklo noč in traja še danes v stalnem nadaljevanju naskokov in protinaskokov. Brigade in polki, katerih število je bilo zmanjša-

no v boju, so znova formirali in poslali v boj. V enem odseku, kjer je bilo trideset častnikov in 27 vojakov ubitih ali ranjenih, so vstrajale iste čete skozi tri boje.

Gorske baterije so postavili na gorske pozicije in ko je boj omahoval preko teh pozicij, niso Italjani le privedli nazaj svojih topov, temveč celo kolesa in podstavke kajti njih ponos jim ni dovolil, da bi padli v roke sovržnikov.

Končni naskok se je izvršil ob ivih popoldne. Sovražnik je izvel svoj največji udarec zgodaj jutraj, in naskok je trajal tri črt ure.

Celo polje je stalo pod ognjem artilerije, in ozemlje je bilo pokrito z mrtveci.

Med razvalinami in gromadam mrtvecev so se laške črte zopet u redila ter pričele potiskati naprej neodoljivo, dokler niso zavzele o groženega ozemlja do točke, kjer se še zdaj vrši boj.

Prva armada je na isti način zaposnjena v težkem boju zapadno od reke Brente in vse naskoke sovržnika smo zavrnili vsled sijajnega odpora.

Poročila v teh brzojavkah glede strašnih zmed med polki, brigadami in divizijami si je treba razlagati na podlagi vednosti o organizaciji laških čet. Če izgubi kak laški regiment vse svoje ljudi do 300 ali 400 mož, pomeni to, da jih je več kot dva tisoč padlo.

Organizacija laške armade je naslednja: Bataljon šteje 1000 mož, razdeljen v štiri kompanije. Regiment ima tri tisoč mož ter je razdeljen v tri bataljone. Brigada pa obstaja iz dveh regimentov, to je 6000 mož. Divizija tvori dve ali tri brigade. Armadni zbor obstaja iz dveh ali treh divizij.

Ne more se zanikati, da je človeškemu trpljenju vspricho teh razmer končno tudi vstavljen cilj in da se bodo morale vsled tega laške čete, ki se bore sedaj s tako silnim junaštvom mogoče končno vendarle pomakniti na najbolj varne položaje.

Možnost tega pa se zmanjšuje od ure do ure, dokler traja odpor.

Ojačenja bi se lahko rešila situacija, vendar pa je treba razumeti da se bore Italjani sami in da so zavezniška ojačenja šele na poti ter se ne nahajajo nikjer na laški bojni fronti.

Bitka v gorah ki se bliža sedaj svojemu vršku, je ena izmed treh bitk, ki se vrše ob istem času s različnimi stopnjami intenzivnosti.

Prva je bitka ob reki Piavi, ki se vrši na skrajnem desnem krilu laške črte.

Druga je bitka na Asiago planoti, ki se vrši na skrajnem levem krilu.

Tretja je pa bitka v Grappa gorah, ki je središče celega boja.

Središče je tam, kamor je vrgel sovržnik svoje največje sile. Črta ob Piavi je postala tako močna da se domneva, da ne bo skušal sovržnik potiskati tukaj naprej temveč, da bo skušal privedi svoje težke topove preko Taljenta

Kdo je sovražni tujec?

Vlada v Washingtonu je natančno objavila, kdo spada pod izraz sovržni tujec in kdo je vsled tega prizadet g.ede najnovejših odredb za varstvo Združenih držav.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 24. nov. — Pravosodni department je izdal danes zvečer naslednjo uradno definicijo ali določanje, kdo je sovržni tujec, kateremu ni dovoljeno bivati ali priti v prepovedane kraje v bližini ob. ežja po vseh Zdr. državah.

Na podlagi paragrafa 4067 preosnovanega statuta se določa pojem sovržnega tujca na naslednji način:

Vsi v sovržni deželi rojeni, državljanji ali podaniki sovržne vlade, ki so moški in v starosti od 14 let naprej ter niso naturalizirani v Združenih državah.

V sedanjem času je ed na sovržna vlada cesarska nemška vlada.

1. Otroci, kojih starši so naturalizirani Nemci, niso sovržni tujci, v slučaju, da se je naturalizacija staršev izvršila, predno so dospeli otroci do polnoletnosti. V drugem slučaju so sovržni tujci, razen, če so se sami naturalizirali.

2. V Ameriki rojeni otroci nemških podanikov, prebivajočih v Združenih državah niso sovržni tujci, razen, če so postali nemški državljanji po dovršeni polnoletnosti.

3. Sovražni tujci ne morejo postati državljanji Združenih držav, dokler traja vojna.

4. V Nemčiji rojeni otroci ameriških državljanov, ki začasno prebivajo v Nemčiji niso sovržni tujci. Če pa je bivanje staršev v Nemčiji stalno, se mora ameriški državljanstvo otrok ugotoviti na postaven način.

5. Človek, ki je rojen v nemškem cesarstvu, ali je nemški podanik, ostane sovržni tujec, če je vzel svoj prvi ameriški državljanjski papir; ali če je dobil državljanstvo pravice v katerikoli drugi deželi razen v Združenih državah.

Mande je umrl za kolero.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 25. novembra. Poveljnik angleške armade v Mesopotamiji, general Frederick Stanley Mande, ki je umrl 18. novembra, je podlegel koleroi.

Zračni napad na Benetke.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Benetke, Italija, 25. novembra. Včeraj je sovržnik vprizoril zračni napad na Benetke in vrženih je bilo več bomb. Dve ste se razleteli na pokopališčih, druge pa so padle v vodnjak na trgu sv. Marka in v Grand Canal ter na bližnjo železniško postajo, toda napravile niso mnogo škode.

ter obnoviti svoje napore prihodnjo pomlad.

Tako velika avtoriteta kot je bil Napoleon, je smatral reko Piave za zadostno kot le za začasen odpor, ne pa za odporno črto trajnih operacij.

Če se smatra to za resnično, bi se moralo tako vzhodne kot severne laške pozicije končno premakniti, kakorhitro bi se sedanje operacije nadalje razvile.

Druga laška armada, katero so potisnili nazaj tekom velikega poraza ravno pred mesecem dni, se je pričela zopet ojačevati. Nekateri oddelki te armade so zopet stopili v boj v odseku pri Grappa, in vojski te armade so vršili sijajno svojo službo.

Leninove spletke.

LENIN POSKUŠA SKLENITI ZVEZO MED RUSIJO IN NEMČIJO. — JAPONSKA OPOZARJA NA NEVARNOST. — BLIŽA SE KRIZA. — V KRATKEM SE BO DOLOČILO, KOLIKO ČASA BODO OSTALI BOLJŠEVIKI NA KRMLIU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 25. novembra. — V Rusiji se bliža kriza s hitrimi koraki in gotovo je, da se bo v kratkem času določilo, ali je vojaška organizacija dovolj močna in neodvisna, da bo imela na razpolago sredstva, s katerimi bo strmogivila boljševike in bo zopet vpeljala red.

Z vsoto gotovostjo se je doglalo, da je namen Lenina in njegovih tovarišev, da prekličejo prejšnje obveznosti Rusije ter zvežejo deželo s centralnimi državami, ako bodo boljševiki dovolj dolgo še obdržali moč.

Japonska je že v velikih skrbeh, da si Nemčija na vsoto moč prizadeva, da bi podjarmila in gospodarila Rusiji. V Tokio se domneva, da se bližajo razmere, ki bodo naravnost ogrožale Japonsko.

V zvezi z Leninovo proklamacijo, da se odpuste vsi vojski letnika 1899, se je v glavnem vojnem stanju vršila konferenca, kjer se je sklenilo, da se vstanovi nova vlada, v kateri bodo zastopane vse socialistične stranke, med temi tudi boljševiki s Černovom kot predsednikom.

Veliko zanimanje je nastalo v Londonu, ko so se objavila ameriška poročila, da postavlja Washington zaradi zadnjega poskusa Leninove vlade za demokratični mir Rusijo v vrsto sovržnikov ter ker je Lord Robert Cecil rekel za Anglijo, da se smatra rusko prizadevanje za separaten mir kot prelom zvestobe.

Poslaništva zavezniških držav v Petrogradu uočajo pri-nati Leninove vlade in ne marajo imeti z njo nikake zveze. Trockijev govor, s katerim je kritiziral različne vlade in posebno napadal Anglijo in Ameriko kaže neprikrito zvezo Leninove vlade z Nemčijo.

Domneva se, da bo imelo v Rusiji mnogo vpliva, ker so Združene države zatrdile, da Rusija ne more skleniti mira z Nemčijo, ne da bi obenem postala sovržnica zavezniških držav, ker imajo ljudske mase tradicionalne simpatije do Združenih držav, katerih ustava je bila že več let predmet proučevanja ruskih radikaleev.

Tukaj je nastalo veliko presenečenje, ker je Nemčija odklonila, da bi se pogajala z Leninovo vlado, obenem pa zahtevala, da se naj ruske armade umaknejo za 62 milj (100 kilometrov).

Nemške oblasti se še niso odločile, kaj bi bilo bolje, ali bolj primerno, če bi se pričela pogajanja za separaten mir in združiti Rusijo, ali pa čakati, da se Rusija razdeli v več delov neodvisnih držav in potem skleniti mir z vsako posebej.

Vse kaže, da si želi Nemčija zadnjega načina, ako ne bo Avstrija temu nasprotovala, boječ se, da ne bi to bil ne varen, zgled za različne narode razpadajoče države, da ne bi zahtevali enake neodvisnosti.

Nemčija pa se tudi boji pogajati se z Leninovo vlado, ker bi to povzročilo v Rusiji veliko jezo ter bi dalo povod, da bi poskušali strmoglaviti boljševike in postaviti zopet trdno vlado, še predno bi se armade razšle. Zaradi tega so vsa nemška prizadevanja posvečena v to, da se Rusija popolnoma demoralizira, pričakujoč, da vse, kar koli se dogodi vsak teden v negotovosti, ali pa da se odgodi, pospeši raspad ruske vojaške sile.

Izveleček iz nemških listov kaže, da se boje, da bo Leninova vlada kmalu padla, ker vse stranke zahtevajo vlado, ki bo vstanu držati na fronti narodno čast. S tem, da kuša Lenin prekljati vse znanje porodbe, bodo odločilni elementi v deželi izprivedli nevarnost.

Ako pogledamo ruske armade, se pokaže, da so razmere zelo slabe, dokler kake politični dogodki ne pridejo do krize, ki bo poglala sedanjo vlado. Jugozapadna armada je še najbolj lojalna zaveznikom in v celi armadi je vidna nezadovoljnost zaradi političnih razmer v Petrogradu.

Ako Leninisti ne bodo mogli zalagati armade z življenjem in drugim materijalom, se bodo armade uprle in bodo vzele zadevo v svoje roke. Sedanja vlada ni sposobna, da si še vedno izdaja odloke in povelja.

Nekateri poročevalci londonskih listov v Rusiji so mnenja, da ruske armade ne bodo dovolile, da bi se razšle kakor priporočila Leninov manifest, ker bi bila potem dežela prepuščena na milost Nemčije. Da se neke armade zavedajo, se razvidi iz tega, da se operacije na južnozapadni fronti nadaljujejo, kakor bi vojaki ne vedeli, da obstoji Petrograd in Lenin.

Vse ruski kongres kmetskih delegatov tudi zapušča Petrograd ter je na potu v Mohilev, ker se boji, da bi boljševiki poskušali kako posredovanje in ker žele, da bi se seje vršile blizu fronte.

Žalostno sliko Rusije kažejo tudi pisma, ki prihajajo iz Rusije in v katerih se popisujejo sedanji možje, ki mislijo, da predstavljajo vlado in narod, kot nezmožni. — Finančne razmere dežele so žalostne; papirnat denar je skoro brez veljave.

“GLAS NARODA”

(Slovenian Daily.) Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (a corporation.) FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko \$3.50 Za celo leto za mesto New York \$2.00 In Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York 3.00 Za pol leta 2.00 Za četr štiri leta za mesto New York 1.50 Za četr štiri leta 1.00 Za inozemstvo za celo leto \$3.00

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan izvenredno hitro in pramljivo. “GLAS NARODA” (“Voice of the People”) Issued every day except Sundays and Holidays Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement. Dopljal brez podpisa in osebnosti se ne priobčnjuje. Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nana trudi prejšnje izdaje naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

Doplcom in pošiljatelj naravnite ta naslov: “GLAS NARODA” 87 Cortlandt St., New York City. Telefon: 2876 Cortlandt.

Kitajski kuliji ali ameriški farmerji?

(From The Evening Mail.) True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

V prihodnjem zasedanju kongresa se bo pričelo z agitacijo za uvoz kitajskih poljskih delavcev v velikem obsegu, da se nadomesti izgube, ki so nastale vsled uveljavljenja novega vojaškega zakona.

Problem prevoza morda 500,000 kitajskih kulijev preko Pacifika ter razdelitve teh po vseh poljedelskih okrajih bi imel za posledico novo ureditev sedanjega prevoznega programa.

To govenje o kulijih ni nič novega. V preteklem juliju je več trgovskih zbornic ter drugih družb delodajalcev zagovarjalo uvoz kitajskih delavcev, da se odpomore pomanjkanju v tej deželi.

Kmalu pa se je pojavil Spreckels, lastnik velikih zemljišč na Zapadu kot glavni zagovornik tega nesramnega načrta.

Sedaj je čas spoznati, kakemu namenu služi ta načrt. To je poskus, da se pod krinko vojne sile nadomesti farmerje z zemljiškim proletarijatom.

Zemlja, ki je ponavadi ustvarjala moč, naj bi se izpremenila v orodje, s katerim bi se delalo velike dobičke.

Mašo nas je, ki spoznamo, kako daleč smo zabredli v smeri, ko smo dajali svojo zemljo v roke odsotnim kapitalistom, mesto da bi jo dali farmerjem-lastnikom.

Danes imamo v Združenih državah nad 6,000,000 farm. Več kot tretino teh farm obdelujejo najemniki. Leta 1910, v času zadnjega poljedelskega popisovanja, je bilo 2,354,000 takih farmerjev-najemnikov.

Njih odstotki glede celega poljedelskega prebivalstva so narasli od 21 odstotkov leta 1900 na 37 odstotkov leta 1910.

Leta 1910 je bilo 50,135 ljudi, kojih vsak je bil lastnik nad 100,000 akrov poljedelske zemlje. Skupaj so torej ti ljudje imeli v posesti 167,000,000 akrov, kar tvori eno petino cele poljedelske zemlje v Združenih državah.

Vrednost te zemlje pa je znašala \$845,000,000. Statistike kažejo, da so bili ti odsotni gospodarji v pretežni večini špekulanti, ki so puščali zemljo neobdelano.

Le 18.7 odstotkov vseh teh številnih akrov je bilo iziščenih. V Združenih državah v celem pa je bilo očiščenih 54.4 odstotkov poljedelske zemlje.

Če bodo kapitalisti, ki hočejo v deželo kulije, dosegli svoj cilj, bodo lastniki ne le devetnajstih, temveč 99 odstotkov poljedelskih akrov v deželi.

Če se bo delavske plače na farmah potisnilo navzdol na stališče kulijev, bi bilo naravnost bedasto za kateregakoli farmerja ali farmskega delaveca, da bi še nadalje ostal pri poljedelstvu.

Če je bilo sploh kaj državnštva v poljedelskem departментu v Washingtonu, bi se moral slednji že dolgo oprijeti politike, da se spravi več ljudi na farme.

Beg v mesta, ki traja sedaj že dvajset let, je bil posledica napačnega ekonomskega sistema v Združenih državah.

Počasi smo osuševali vire svoje narodne moči in sile. Preteklo soboto, ko je Henry Ford izročil časnikarskemu poročevalcu neko izjavo, je rekel:

— Nisem rekel vsega, kar sem imel v mislih. Upanje je največja stvar na svetu. Noben človek ne more živeti resničnega življenja brez upa. Najgloblja želja vsakega človeka je biti lastnik enega kosa zemlje. Priidni možje naj bi imeli priliko in pomoč, da si zgrade svoje domove na deželi. Ti gradilci domov so, ki so dali Ameriki njeno zgodnjo silo.

Upanje, prilika, katero je dajala dežela, je bilo ono, kar je storilo nas v obeh celega sveta. “deželo neomejenih možnosti”.

Danes pa nimajo Amerikanci več tega upanja. Zemlja je oddana vnaprej. Mi potrebujemo nasprotno sistem, ki bo dajal zemljo v roke onemu, ki hoče živeti na njej ter jo uporabiti. Vaša lastna zemlja pod vašo nogo vas napravlja za moža. Oživiti moramo ter mu moramo dati zadovoljstva hrepenenju po lastovanju zemlje, ki živi v srečo mestnega prebivalstva. Vedno bolj in bolj razmišljujem glede teh stvari.

Henry Ford je mož, ki misli in govori o zemlji z izrazi močnatosti in slovečanstva. Kaj pomenijo mase, nagromadene v naših industrijskih središčih, za Spreckelsa in moč njegovega kova?

Za te kapitaliste je farma kot vsako drugo podjetje. Oni hočejo glede podjetij čim manj mogoče stroškov glede kapitala in dela. Dobiti hočejo iz podjetja najvišje cene za dotične produkte. Razlika med obema je profit, mera farmskega uspeha. Navdušenje gotovih trgovskih zbor nie glede ideje dela kulijev je morda umljivo. Trgovska zbornica je ponavadi družba izdelovalcev. Mogoče upajo (i gospodje, da bo delo kulijev proniknilo počasi skozi farme ter da bo končno na razpolago tvornicam.

Celo danes smo priča pogleda na moč z vladno odgovornostjo, ki zagovarjajo bedasti predlog, da se spravi skupaj velika zemljišča in sicer pod vladno kontrolo ter jih obdeluje s pomočjo najetega dela. Če se prečita imena tih mož, ki zagovarjajo take stvari, se vidi takoj, da so lajki, ki niso niti z ozirom na študije, opazovanje ali izkušnje usposobljeni pečati se z zapletenimi poljedelskimi problemi.

Bil je nekoč čas, ko so angleški gospodarji zemlje govorili kot govore danes naši mestni kapitalistični farmerji. Zagotovili so si zakonodajo, ki je podpirala ovčereje v Veliki Britaniji. Ovčereja je kapitalistično podjetje, ki je mogoče le na velikem ozemlju.

Tako so angleške kmete pognali z njih zemljišč, zaprili silili so jih prodati zemljo, ki je zatem padla v roke aristokracije.

Pozneje so potem zakonodaje v Angliji zopet pričele pospeševati pridelovanje žit, a močje, ki so prišli na farme, so prišli tja kot najemniki, ne pa kot samostojni lastniki.

Ali naj bo Amerika pleme neodvisnih mož ali pa ednole polje plodonosnega izrabljanja-in-to celo naše zemlje od strani kapitalistov?

Ali naj damo tem posestnikom zemlje ceneno delo kitajskih kulijev, ali pa naj damo farmerjem obliko organizacije, vsled katere bi Amerikance zamogel vzrejati družine ter uživati standard belega moža na ameriških farmah?

Mi potrebujemo boljših šol in cest na deželi. Potrebujemo združenih organizacij farmerjev, ki bi kupovali in prodajale za svoje člane ter jih ščitile pred izrabljanji posredovalcev. Potrebujemo nadalje sistema finančne pomoči, vsled katere bo mogoče nad dva milijona najemnikov postati lastnikom zemlje ter neodvisnim Amerikancem. — Potrebujemo končno sistem, da bodo dobili poljedelski delavec pogum za nakup in kultivacijo nerazvite dežele.

Potrebujemo poljedelske politike, izdelane v Washingtonu in odobrene od vsake posamezne države, dočim naj bi vsak posamezni okraj kot ločena organizacija, vzela v roke svoje krajevne probleme.

Potrebujemo skupnega narodnega napora, da se premesti iz ameriških mest na ameriške farme neštete tisoče delavcev, ki so nagromadeni sedaj v industrijskih središčih in ki so bili prej v Evropi najboljši kmetje in farmerji.

Pisma slov. vojakov.

Camp Lee, Petersburg, Va. Slovenkam, posebno pa slovenskim vojakom.

Ker vidim, da se z vseh strani oglašajo naši vojaki, zato hočem tudi jaz napisati nekaj vrstic o naši sreči.

Bral sem dopise iz Camp Gordon, Va., rojakov Frank Gnezda in Frank Zalar. Pravita, da smo srečni, ker se učimo le šest ur na dan. Toda to ni res. Kar sem videl tukaj vojakov, se vsi udelež najmanj osem ur na dan in nikdo ni rekel, da bi ne bilo dosti.

Drugega ne bom poročal, ker drugi dosti pišejo. Posebno od tukaj je bilo že mnogo dopisov; pa lahko rečem, da je bilo samo pol resnice.

Pozdravljam vse slovenske vojake po celi Ameriki.

Frank Ambrožič, 319th Inf., Camp Lee, Petersburg, Va.

Camp McArthur, Waco, Texas. Nisem še čital dopisa iz te camp, zato se pa jaz oglašim.

Mislim, da ni v nobeni stotnji ameriške armade toliko Slovencev, kakor pri naši stotnji C 127. polka. Nas je 24 in smo prišli iz Sheboygana, Wis. Tu sem smo prišli 1. oktobra. Campa je 3 milje oddaljena od mesta in je lepo urejena ter preskrbljena z vsemi potrebinami. Mesto Waco ima 45 tisoč prebivalcev in je zelo lepo.

Tukajenje prebivalstvo zelo ljubi vojake. Zdjaj smo premeščeni v 127. regiment. Dne 14. novembra je imela cela 32. divizija paradno, katere sta se vdeležila tudi governerja iz Michiganu in Texasu.

Brigadni general Haan je izjavil, da je naš polk najbolj izveščen v Združenih državah. Vsak dan imamo po 7 ur vaje, razen arede in sobote, ko smo popoldne prosti. Tedaj pa privrajamo različne igre: football, baseball itd.

Waco ima sedaj v Cotton Palace razstavo iz države Texas. Zelo zanimivo je pogledati jo. Za vojaka je vsaj nekoliko posebnice zanimivo kot za člane.

Peter Uranikar, Co. A, 349 Machine Gun Batt., Camp Travis, San Antonio, Texas.

Camp Lee, Petersburg, Va. Nameril sem se napisati par vrstic iz našega kraja.

Nikdar nisem vedel, da je vojaški stan pri Stricu Samu tako prijeten. Tu ni nobenega Slovence, razun mene. Spočetka mi je bilo dolgčas, zdaj pa sem se že nekoliko privadil, ko sem izprijedel, da se pri Stricu Samu nikomur ne godi krivica, kakor se mi je godila pri kranjskih Janezih, kjer nisem bil nikdar človek, temveč ponavadi svinja, pes, ali pa še kaka druga taka lepa žival. Kar je kdo vedel in mogel, mi je rekel. Tukaj pa tega ni slišati. Ako kdo kaj ne razume ali ne zapoade, mu lepo prijazno razložijo in raztolkajo. Nikdar častniki ne vprijejo nad vojaki, kakor v starem kraju, in to se mi je takoj dopadlo. Ko sem šel na stražo, sem vzela s seboj posteljo. Tu mi ni treba na “pričan” spat kot pri Janezih, kjer so me bolele vse kosti, ko sem vstal. Zato pa, fantje, nikar se ne bojte iti k vojakom! Tukaj je popolnoma prijeten. Tukaj ne preiščejo človeka tako kot v avstrijski armadi, kjer so me do nagega slekli, ko me je vsega pregledal.

Ta država je mokra, toda vjak mora biti suh; samo to mi dela nekoliko neprimerno. Nikdo nam ne sme dati opojnih pičaj.

Zdjaj pa končam to svoje pisanje in pozdravljam pekarje po Oklahomi in vse naše fante v armadi Strica Sama ter se zahvalim Slovincem v Clevelandu za dopisnice, katero so mi poslale. Vemeli me, da se spominjate vojakov, ki služijo Strica Sama. To je lepo.

SEDEM DNI — IMA TEDEN

in Vi ste sedem dni vsak teden grešili proti zakonu narave. Ali morda niste tega storili, že težko delo in težke skrbi so vam odvzeli moč vašega telesa in Vi ste zdaj slab, izrabljen, onemogel, da svoj dnevni posel izvrhujete.

Ne gubite upanja. Naročite še danes za 1 dolar eno ali za 5 dolarjev šest škatelj JUVITO TABLET in vrnila se vam bo v kratkem času Vaša mladeniška moč. Ako želite pokljatje zavarovano, pošljite 10c. več. Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Narodna garda.

Albany, N. Y., 24. novembra. — Na odredbo governerja Whitmana je brigadni general in državni generalni adjutant Ch. H. Sherrill naznanil dokončano organizacijo garde države New York kot naslednice narodne garde, ki se sedaj nahaja v zvezni službi. Skupna moč te organizacije znaša nad tisoč mož večine ustavnega minimuma 10,000 mož.

Zato državno silo se je dobilo 5000 mož iz deželne brambre, katero general v svojem oficijelnem povelju zelo pohvali.

Med velikim številom na novo namerjenih je imenovan polkovnik F. De Forest Kemp iz Troy, ki je poveljeval 3. polku in ki je bil imenovan za brigadnega generala 3. brigade. Brigadni general George R. Dyer iz New Yorka bo še nadalje poveljnik 1. brigade z glavnim stanom v 71. Armory (oružarni) v New Yorku in brigadni general Louis L. Babcock iz Buffalo bo še nadalje poveljeval 2. brigado z glavnim stanom v Buffalo.

Kar je pa še največnejši načrt, ki je bil kdaj izvršen za newyorsk gardo, je to, da je general Sherrill preskrbel vse, da obvaruje državo New York pred vsakim pomanjkanjem, ki bi lahko nastalo vsled vojne.

“V času vojne je posebno potrebno”, pravi odredba, “da so stotnje newyorske garde, ki leže izven mesta New York, tako razpostavljene po polkih, da so polkovniki v vednem stiku s svojimi bataljonskimi in kompanjskimi poveljniki in da morejo redno obiskovati glavne stane vseh oddelkov, ki spadajo pod njihovo poveljstvo. Nekateri polki, posebno prvi in tretji, so imeli svoje oddelke raztresene daleč po državi. Da se pa olajša mobilizacija in koncentracija bataljonom in polkov, se mora zelo ozirati na železnice, ki so razpelnane po državi. Iz tega vzroka je bilo potrebno napraviti izpremembe v sestavljanju polkov, kar je običajno v newyorsk narodni gardi izven mesta New York.”

Ameriške pesme.

Vsi moramo poznati ameriške patriotske pesmi in koračnice. Dosegli smo, da imamo največje izdelovalce godal na svetu, Columbia Graphophone Company, ki more v tem času nuditi priliko, da si more vsakdo omisliti najboljše patriotske pesmi in koračnice. V tem času, ko naši fantje gredo na fronto, ne bo nikdo hotel biti brez Columbia Grafonole in brez zbirke priljubljenih vojaških pesmi in koračnic.

Columbia Graphophone Co. ima celo vrsto slovenskih rekardov največjih slovenskih umetnikov.

Grafonole se prodajajo od \$18 dalje, tako da ni nikogar, ki ne bi mogel imeti v svoji hiši kako vrsto grafonole. Z grafonolo in ker je prilobnost, da se more izbrati najboljše rekorde, katere je izdalo to podjetje, se je mogoče v svoji hiši razveseljati nad glasovi najslavnijih pevcev ter nad godbo največjih svetovnih orkestrrov, vojaških godb in solistov.

Huda kazen. Iz Virginije, Minn., se poroča: George Johnson je rekel pred mnogimi: “Vsakdo, kdor se bojuje za Združene države ali zveznike, je norec.” Na sodišču je za to besedo plačal \$102.50 in je moral vrsto tega pozdraviti ameriško

LAHKO STE OZDRAVLJENI! Pridite k meni — Jaz vam povrnem vaše zdravje.

Jaz imam najboljšo pripomočko za zdravljenje vsakovrstnih bolezni. X-zarki (električna) preiskava. JAZ SEM najstarejši kristjanski specialista v Pittsburgh, Pa.; 37 let skušaje v zdravljenju bolnikov. JAZ VAM BOM povedal ako morete biti ozdravljeni brez drobitvenja in ozdravil vas bom, ako se ni posrežilo mladšim ali neizkušnim zdravnikom. JAZ RABIM najboljšo in najuspešnejšo zdravila pri zdravljenju mojih bolnikov. JAZ IMAM svojo lekarno in laboratorij, vse najboljše za bolne ljudi. Zadržali se boste kakor hitro zamorete biti ozdravljeni. En sam obisk vam bo zagotovil mojo sposobnost in prepričali se boste zakaj imam uspeh v kratkem času.

Vse bolezni moških in ženskih zdravim uspešno. NIZKE CENE. PREISKAVA IN NASVET ZASTOJA. Govori se slovensko. Uradno ur od 9. ujutraj do 8. zvečer ob nedeljah samo od 10 do 2 ure popol. 411 — 4th Avenue PITTSBURGH, PA. PROF. DOCTOR B. F. MULLIN SPECIALIST

Centjene rojake v ruskem in italijanskem ujetništvu prosim, če kdo ve za moje štiri brate IVANA, ALJAZLA, ANDREJA in FRANCELJNA MODIC, pod imenom Puntarjevi iz Raketa st. 5 na Mostranjskem. Aljoz je bil svojevčasno korporal pri Gebirgs Traim Depot in se je nahajal v armadi, katera je vpadla v Srbijo; zdaj ne vem, kje se nahaja. Mlajši brat Francelj se nahaja v ruskem ujetništvu, v Kijeviski guberniji, tako se je gisnila vojna dopisnica, ki sem jo dobil Naznanja mi, da mi je že večkrat pisal in da ne dobi odgovora. Jaz pa nisem na jasnem, ali je moj brat ali ne, ker sem čital v “Glasu Naroda” tudi o Francu Modieu, ali rojstni kraj je bil označen Loški potok pri Rakeku in ista gubernija. Za ostala brata mi je neznan. Prosim, ako kateri od njih čita ta oglas, da se mi javi. Posebno pa prosim vse moje prijatelje in znance v ujetništvu, ako kaj vedo o usodi mojih bratov, da mi sporočijo vse podrobnosti o njih, za kar bom zelo hvaležen in za njih trud jim pošljem mali dar. Moj naslov je: Anton Modic, R. F. D. No. 7, Box 158, Greensburg, Pa. U. S. America. (26-28-11)

NAZNANILO. Kmetovalci in mesarji, kateri koljejo živino, lahko prodajo raznovrstne kože po primerani ceni slovenski usnjarni. Pripeljite kože ali pa oddaljeni pišite nam. Se pripravljamo The Nottingham Hide & Leather Company, 19112 Shawnee Ave., Cleveland, (27-10 319, 27-24 11) Ohio.

NA PRODAJ. imam dve harmoniki. Ena je na štiri vrste in druga na tri vrste, obe Lubasovega izdelka. Natančneje se poizve pri: Frank Koci, 1045 E. 61. St., Cleveland, Ohio. (26-28-11)

NAZNANILO. Pozor, člani družava sv. Barbare post. št. 47 v Aspenu, Colo! Tem potom vam naznanjam, da se je pri zadnji mesečni seji sklenilo, da se mora vsak član vdeležiti prihodnje izvanredne seje, ki se bo vršila v nedeljo 9. decembra, ker se bo volil nov odbor za leto 1918. Kdor se te seje ne vdeleži brez posebnega vzroka, se ga bo kaznovalo po društvenih pravilih. Louis Zelnik, tajnik.

NAZNANILO. Tem potom se naznanja vsem članom in članicam družava sv. Jurja Vitezi št. 49 JSKJ. v Kansas City, Kans., da priredi naše društvo VESELICO NA ZAHVALNI DAN (Thanksgiving day) to je 29. novembra popoldne. Obenem bomo tudi izrežali zlato križ (razpelo), za kar mora vsak enakopravni član ali članica vzeti eno srečko, katera stane saza nje naslov, da ga mi naznamo 25c, da ne bo torej potem kakoli, ali naj se pa sama javi. Tušnih izgovorov ali sitnosti in da di rojaka TONY BIRTICA bi ne bo kateri rebel, da ni vedel o prosil, da mi naznani pravi naslov one, katero je v dopisu omenil, morda je moja sestra. — vsi skupaj na kozarec sladkoga Frank Raspotnik, 838 N. Kinivina, kinik St., Milwaukee, Wis. Z bratskim pozdravom (26-28-11) George Bajuk, tajnik.

Isčem svoje sorodnike v Združenih državah, ker ne vem za njih naslove. Kdor ve, naj mi naznani, ali naj se mi pa sami javijo. Moje ime je Andrej Dolinar, podomače Pengavov (iz mlina) iz Slnednika na Gorenjskem. Sedaj se nahajam v italijanskem ujetništvu. Moj naslov je: Andrej Dolinar, prigioniero di guerra, Ostuni di Lecce Italia. (26-28-11)

Isčem svoje sestro FRANČIŠKO RASPOTNIK, doma iz vasi Ozlat križ (razpelo), za kar mora vsak enakopravni član ali članica vzeti eno srečko, katera stane saza nje naslov, da ga mi naznamo 25c, da ne bo torej potem kakoli, ali naj se pa sama javi. Tušnih izgovorov ali sitnosti in da di rojaka TONY BIRTICA bi ne bo kateri rebel, da ni vedel o prosil, da mi naznani pravi naslov one, katero je v dopisu omenil, morda je moja sestra. — vsi skupaj na kozarec sladkoga Frank Raspotnik, 838 N. Kinivina, kinik St., Milwaukee, Wis. Z bratskim pozdravom (26-28-11) George Bajuk, tajnik.

BOLNI MOŽ PRIDI K MENI. Pridi s vasko kronično, nervozno ali zapleteno boleznijo, ki potrebuje zdravljenja specialista. IŠČI POMOČ TAM, KJER JO MOREŠ NAJTI. Stopi na pravo pot k zdravju. Uradne ure: od 9. dopol do 4. popol. Zvečer od 6. do 8. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. dopol do 2. popoldne. 717 Liberty Ave. 2nd Floor PITTSBURGH, PA. Dr. Wm. Alden. PREISKAVA VAS NE VELJA NIČ, ako prejmete zdravljenje. Natančna in pozitivna PREISKAVA Vam zagotovi Vaš FIZIČNI POLOŽAJ ter Vas vposobi, da nastopite pravo pot, ki vodi k zdravju ter Vas mogoče obvaruje muk in negotovosti zdravnikov. Večletna izkušnja. Najnovejšo zdravljenje z zdravili in elektriko. Nova moderna oprema. Vse najboljše za bolnike. Z modernimi znanstvenimi metodami se prepreči na stotine operacij pri moških in ženskah. Ako se vam ni mogoče rešiti trpljenja in ste upnani, vganite se pri meni, da se prepričate, kako uspeha boste dosegli v Vaši bolezni s to moderno metodo zdravljenja. ALI BOLEHATE na slabih živilih, trdem kribu, poslabšivosti, prehudem utrujanju srca, slabih prah, potnosti, slabosti, glavobolu, omotici, migranju pred očmi, raku, oteklinah, kataru, praakanju v grlu, bolečinah v želodcu, bolnem vrtu, revmatičnih bolečinah, morskini? Te bolezni in enake so prvi znaki in svrilo, da ste izgubili zdravje in moč. Zdravim moške in ženske že več let. Kadar me obiščete, se boste prepričali o moji sposobnosti ter Vas bom zadovoljili, kajti o uspehih se boste v kratkem prepričali. Zdravim različni položaj in simptomi izginejo. Spominjate se, da je vprašanje za svet popolnoma prost. Pridite k meni, kadar rabite zdravljenja. Ako skanitate, je naravno. Bolezni nikdar ne počiva. Dr. ALDEN, 717 Liberty Avenue, Pittsburgh, Pa.

Bitka pri Cambrai.

(From The New York Tribune.)

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 28, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Prod malo več kot dvem leti, ko so naskoki zaveznikov v Champagne in Ortois uvedli novo vrsto ofenzive na zapadni fronti, je uporabil svet eno samo preiskunjo, da določi uspeh ali poraz. Kljub sijajnim krajevnim uspehom Francozov in kljub nekateremu napredovanju Angležev se je glasila končna sodba, da je bila ofenziva dne 25. septembra 1915 izjalovljena, kajti ni se pridlo nemških črt. Par mesecev pozneje, ko so vprizorili Nemci svoj veliki naskok na Verdun, je ista preiskunja prinesla oznago branilec, še predno so dobili nazaj izgubljene pozicije na višinah nad reko Meuse.

V veliki bitki ob Somme je svet še za dolgo dobo časa sprejemal isto preiskunjo. Angleži niso s svojimi francoškimi zavezniki neposredno prodri ali udarili skozi nemško fronto. Na drugi strani, ko se je nadaljevalo z bitko pri Somme ter je bilo napredovanje zaveznikov precejšnje in so bile nemške izgube brez vsakega dvoma velike, se je pričelo polagoma uvidovati, da ima ofenziva, pri kateri se ne prodre sovražnikove črte, svojo vrednost v tem, da zmanjšuje odporno silo Nemcev. Še nadalje pa je nemško umikanje v spomladni razkrolo dejstvo, da če je lokalna pridobitev zadostna, ji lahko sledi premakneje precejšnje dela fronte.

Zadnje tri mesece smo videli v Flandriji boj, ki je na zunaj podoben bitki pri Somme, ki pa kaže pri natančnem opazovanju odločno razlike. Ob reki Somme so skušali Nemci braniti trdno črto močno izdelanih zakopov. Angleška artilerija je pzkazala tekono poteka bitke, da ni le mogoče uničiti natančno izdelanih obramb, temveč tudi, da so izgube branilca mogoče večje kot so napadalca, kajti sovražnika se je lahko zajelo, še predno je mogel pobegniti iz svojih zakopov.

Bitka pri Somme je vsled tega uspešno uničila prvo nemško obrambno metodo na zapadni fronti. Hindenburg se je nato poslužil takozvane "prožne ali elastične obrambe", ki je obstajala v tem, da se je držalo globoko fronto z maloštevilnimi četami, posejanimi v kratkih izstrelkih, v majhnih konkretnih hišicah, do čim se na veliko razdaljo postavilo ovire iz bodeče žice. Takega sistema obrambe ni bilo lahko odstraniti potom koncentriranega obstreljevanja težke artilerije. Dočim se je še vedno vršil boj v tem ozemlju, so zamogli Nemci pripraviti protinaskok. V prvem delu sedanje flandrske kampanje so se borili Angleži, ne vedno uspešno, proti temu novemu sistemu obrambe.

V zadnjih tednih pa so razvili Angleži brez vsakega dvoma novo metodo naskoka, in videli smo jih priti spreko Passchendaele grebena in stalno potiskajoče proti Roulers.

Sedaj, ko prihajamo k novi operaciji pred Cambrai, postaja jasno, da so Angleži naenkrat uporabili na dolgo časa mirnem sektorju vse nauke, ki so jih pridobili v Flandriji in da so zamogli vprizoriti izeto uspešen protinaskok. Prvo vprašanje, ki nastane, je, če je namen operacij, kojih pričamo sedaj, prodreti skozi nemške črte ter doseči s tem premakneje pozicij, kot so storili to pred kratkim Nemci v severni Italiji, narkar bi se morali Nemci v severni Franciji daleč umakniti. V kolikor je mogoče soditi, ni to namen sedanjih bojev krog Cambrai. Ne kaže, da bi bil to eden izmed onih velikih poskusov, kot so bili pri Somme ter je bila poletna kampanja v Flandriji. Vse kaže, da gre pri tem za uspeh ene posamezne armade, ki je bila le malo ojačena.

Preostaja pa še druga možnost. To pa je poskus polastiti se ozemlja neposredne vrednosti, katero se lahko primerja z Vimy grebenom, z gricem št. 70. Po našem mnenju temu ni tako. Imeli smo malo informacij glede Arras—St. Quentin sektorja na angleški fronti. Zelo malo tudi vemo glede črte, na katero so se umaknili Nemci v pretekli spomlad. Vendar pa se ni nikdar omenjalo, da se nahajajo med Scarpe in reko Somme kakšne take vojaške narave.

SENZACIONALNA IZNAJDBA.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj pomaga tistim, ki so nezdravi. USPEŠNO — NEODLOŽNO DOMAČE ZDRAVLO.

Ta pomembna smes listja, bilk, korenin, rož, semen, jagod, cvetov in siliših pravi zdravje na pravim potom. Nobenih rudnin ali nevarnih drog — same čiste zdrave rastline.

Mi lahko napišemo cele strani, ako hočemo, da povemo koliko je za doblilo zdravje onih, ki so bili bolni. Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj bi morali jemati stari in mladi, ako žele dobro zdravje. Ta odstrani vdihalne strupe, drži sistem čist in odstrani mazulje; boljši kričestvice se ni bil narejen. Pomaga tudi revmatizmu, ker deluje na jetra in ledce. Za saprje, je indigestijo, nered v želodcu, nervozni glavobol pošilja \$1.00 za pet mesečno zdravljenje tega starega rastlinskega čaja, ki napravi domo po starem dobrem načinu. Ako vam se ni sosed priporočil tega čaja, potem ga pošljite nastoj za poskušnjo, da se sami lahko prepričate. Kadar naročite škatljo za \$1.00 pošljite gotov denar, znamke ali pa moneyorder.

MOLLINGER MEDICINE CO. 21 Mollinger Bldg., 14 East Park Way N. S. Pittsburgh, Pa.

vsaj malo namigavanja, da je pripisovati presenečenje deloma o slabljenju nemške morale. Če bi se kako tako izjalovljenje pripetilo na zavezniški strani, bi sedaj takoj slišali o uspehu nemške propagande. Vse kaže, da pričajo sedaj Nemci na svoji strani biti dovzetni za zunanje vplive, vendar pa je še sedaj dosti vzroka za mnenje, da so na zapadni strani bombe in granate še vedno bolj koristne kot pa tiskovine.

Ker so Francozi na svoji strani pričeli z naskokom na črto Rheims—St. Gobain in Cambrai, se vsaj lahko domneva, da sta vprizorila oba zapadna zavezniška kombinirano operacijo v namenu, da prodreta naprej na točki, kjer sega nemška črta najgloblje v francosko zemljo in v namenu, da izsilita splošno nemško umikanje med Verdunom in Lille. To bi pa pomenilo izpraznenje skoro cele severne Francije.

To pa je višek možnosti. Naprotno pa ni mogoče francoska operacija nicesar drugega kot lokalna ofenziva, ki ima namen preprečiti odtegnjenje nemških črt s francoske fronte, da se ojači omajane nemške črte na angleški fronti. Nič, kar se je dosedaj dogodilo, ne dovoljuje vnaprej sklepati, da se je celo operacijo vprizorilo v namenu, da se olajša pritisk na italjansko fronto. Značitelj dveh naskokov, vprizorjenih v Franciji, pa dovoljuje domnevati, da se bo lahko nevarno raztrgalo nemške postojanke, češar posledica bi bila velika zavezniška zmaga. Vse je odvisno od tega, če bodo Francozi in Angleži zamogli razširiti svoje pridobitve v nemških obrambnih črtah in je za sedaj še prezgodaj reči, če je to sploh mogoče.

Listnica uredništva.

J. K., Wakefield, Mich. — Vsa prejšnja oprostjenja ne veljajo. Po novi odredbi morajo vsi še enkrat iti k naboru.

M. B., Bridgeport, Conn. — Ako ste kupili Liberty Bond, zaradi tega ne bodete v stari domovini kaznovani. — Medmurje je slovensko in se bo pri mirovni pogajanjih skoro gotovo zahtevalo za Slovenijo. — Ako bodo Združene države napovedale vojno tudi Avstriji, potem bodo veljale vladne odredbe tudi za Avstrijo ravno tako, kot veljajo sedaj za Nemce. Vendar pa smemo upati, da bo vlada delala realiko med avstrijskimi Nemci in drugimi avstrijskimi narodi. Toda s takimiimenovanimi Avstrijski, pa naj bodo potem Slovenci, Čehi, Poljaki, ali karkoli, pa bo postopala na isti način kot z Nemci iz rajha.

K. Kr., Girard, Kans. — Nelice je okrajšano ime Helen. Dopisniku v Forest City, Pa. — Osebnosti moramo, žal, zavreči.

Francoske izgube na morju. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Paris, Francija, 22. novembra. Eno francosko ladjo z več kot 1600 tonami in dve ribiški ladji je prejšnji teden potopil podmorski čoln ali pa mine. Eno ladjo je bila napadena brez uspeha.

Amerikanci v ognju.

Obleganje Port Hudsona.

Zgodovina se veliko premalo peča s tem odstavkom zgodovine državljanse vojne. Kljub temu je to pa ne toliko radi važnih posledic, temveč radi velikega in poštvalnega poguma mož, ki so se borili na obeh straneh.

Port Hudson je bil ojačen s eolotri milje obramb, ki so bile skoro tri milje dolge, in sicer na levem bregu Mississippija v Louisiani, stajoče se ne le ob grebenih visokih gričev, temveč tudi ob bregu reke, ob vzhodju tega strmega brega. Baterije na vrhu tega strmega brega ali gričevja so obstajale iz najtežje artilerije. Port Hudson se je nahajal v rokah konfederiranih, to je južnih držav. Vsled posesti te postojanke pa so bili tudi v stanu obvladati reko ter jo držati proti vsakemu unijskemu napadu.

Severni so naperjali vse sile, da izčistijo Mississippi vseh obrambnih postojank konfederiranih ter dobe s tem v svoje roke kontrolo te nad vse važne vodne poti. Port Hudson v Louisiani in fort Viaksburg, bolj severno, sta bila med glavnimi ovirami pri ureditvi tega načrta. Dočim je bil torej general Grant zaposlen pri Viaksburgu, je odšla unijska armada pod poveljstvom generala Banksa proti Port Hudsonu.

Ni bilo prvi pot, da se je skušala Unija polastiti tega mesta. Še nikdar prej pa se ni vprizorilo tako odločnega poskusa kot ravno sedaj. Dne 24. maja 1863 je pričel Banks oblegati Port Hudson. Njegove sile na kopnem so podpirali številni topovi, ki so blokirali vse izhode na reko iz obleganega mesta.

Dne 27. maja je odredil Banks splošen napad na kopnem in z vodne strani. Skozi cele ure so njegovi topovi obstreljevali utrdbe. Konfederirani so na strele živahno odgovarjali in vnel se je oster artilerijski dvoboj. Nato se je posloalo unijske čete proti obrambnim postojankam konfederiranih v tem hoju semintja. Vsled nekega premeteno izvedenega bočnega protinaskoka branilec pa so bile unijske čete potisnjene nazaj ter so izgubile vse ozemlje, ki so ga dobile v prejšnjih težkih bojih.

S tem se je končal prvi spopad med oblegavci in obleganeci. Unijske izgube tega dne glede ubitih in ranjenih so znašale 1842 mož proti 300 možem pri konfederiranih. Pri tem je treba poudariti, da so bili konfederirani skriti za svojimi utrdami, dočim so se morali unijski vojaki boriti na odprtju.

Za nadaljna dva tedna si general Banks ni upal vprizoriti drugega poskusa, da zavzame mesto z naskokom. Zadovoljil se je vsled tega z neprestanim artilerijskim obstreljevanjem v upanju, da bo s tem izvančil posadko ali pa zdrobil v prah vse utrdbe. Konfederirani pa so se borili naprej brez vsakega straha. Njih provizije in živila so pričela pojemati in pričele so se tudi obnem širiti nalezljive bolezni. Kljub temu pa so se borili s pogumom in neustrašenostjo, ki jih ni zapustila niti za trenutek.

Konečno dne 11. junija je poskupil Banks vzeti z naskokom utrdbe konfederiranih. Poskus se je zopet izjalovil. Naskakovalec se je poglavo nazaj ter so imeli velike izgube.

Dne 14. junija pa se je vprizorilo splošen naskok. Vršila se je zopet krvava bitka moža proti možu kot dne 27. maja in unijske čete se je na vseh točkah poglavo nazaj. Njih izgube v tej bitki so znašale nekako 700 mož. Z obleganjem pa se je kljub temu nadaljevalo.

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik GEO. L. EROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VREHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN BURNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
EUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarna pomiljstva, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priobse pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Tirpitz se boji Amerike.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 28, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. novembra. — "Vstop Amerike v vojno je za nas neugoden v moralnem in mnogih drugih ozirih", je rekel prejšnji nemški mornariški minister admiral Tirpitz v svojem govoru pri seji domovinske stranke v Ddraždanih. In je nadaljeval:

"Vendar pa smem trditi, da je z vojaškega stališča vstop Amerike v vojno le majhnega pomena za nas, kajti tu je vprašanje tonaže, ki je odločilna."

Admiral je obžaloval, da se je Nemčija prepozno poslužila "silnega ekonomskega orožja" podmorskih čolnov, toda navzile vsem protiodredbam bodo Nemci uspešni, ako se drže topov.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

bomo začeli takoj raspošiljati, kakorhitro dobimo potrebne dovoljenja. Rojake in naročnike prosimo, naj se par dni potpe.

Upravništvo.

Iščem svojega brata ANTONA PODOBNIK. Doma je iz vasi Čeples na Primorskem. Pred 4. leti, kakor mi je znano, je delal v Pekin in Mionok, Ill, sedaj ne vem, kje se nahaja. Zato vljudno prosim čestne rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi naznani, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem, ali ako čita ta oglas, naj se mi sam oglasi. — Mrs. Mary Oblak, Box 18, Sheldon, Wis. (26-28—11)

VABILO na PLESNO VESELICO, katero priredi DRUŠTVO SV. ALOJZIJA St. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa. v soboto 1. decembra.

Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina 10 in 25¢. Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz te okolice, da nas blagovljojo posetiti na omenjeni dan. Za dobro postrežbo in zabavo bo jako dobro preskrbljeno. K obilni vdeležbi vabi odbor. (26-28—11)

POSEBNA PONUDBA SAMO ZA ŠTIRI TEDNE, DVA DOLARJA NA TEDEN. DR. ROSENTHAL, SPECIALIST, 622 PENN. AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, Specialist 50 let. Ako imate kako bolezen iz kategorij: vročina, bolečina, st. nervozni, bolan želodec, ledca, jetra, mehur, revmatizem, masulje ali kakorkoli drugo bolezen, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

Dr. Rosenthal zdravi s najboljšimi zdravili, ki jih dobil je v Evropi, Indiji, Kitajski, Južni Ameriki in vseh drugih krajih sveta. On šeli zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

KRASNA PONUDBA.

Doctor Sloan glavni specialist X-zarkov nudi svojo službo vsem bolnikom in s tem da priliko vsem onim, ki so bili neuspešno zdravljeni od drugih zdravnikov in potrošili velike svote denarja ne da bi dosegli take uspehe.

Ne plačajte za ne-uspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse moderne priprave za popolno preiskavo in zdravljenje vseh dolgotrajnih bolezni. Moj namen in sam obisk vas bo prepričal. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas pusti in pošlje k meni, pridite sami, je ozdraviti vsakega bolnika.

POSEBNO NAZANILLO. Jas hočem Vaše zaupanje, jaz hočem, da se z Vami pomenim v vseh težavah v vašem lastnem jeziku. Zapišite, da jaz nisem navaden zdravnik, ampak specialist z več let skušnje v zdravljenju bolezni kot je Vaša, take, ki so drugi opustili, čimdalje ste bili bolni in čimbolj komplicirana je Vaša bolezen, tembolje volim, ker jaz želim storiti, kar so drugi poskušali, pa niso mogli storiti. Jaz nečem niti centa vašega težko zasluženega denarja, dokler vam ne pokažem kaj znam narediti. Ni vam potrebno izgubiti delavni čas in zdravljenje je prijetno brez vsakih bolečin; torej različno od vseh drugih. Jaz imam čudovite stroje za zdravljenje vsakršnih bolezni in čudil se boste. Ako me obiščete, Vas bom osebno zdravil z namenom, da vas ozdravim v najkrajšem času. Moja popolna preiskava z rabljenjem X-zarkov pokazala pravo bolezen če so drugi le mislili, pridite k meni in dokazal bom. Ne odlašajte, ampak pridite takoj, ker nazadnje boste le prišli, zakaj ne zdaj? Vabim za preiskavo in nasvete zastoj.

Govori se: PROF. DOCTOR SLOAN Nasproti vni jezik: 406 SIXTH AVENUE PITTSBURGH, PA. Uradne ure: dnevno od 9. ujutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 9.30 samo do 1. popoldne.

POSEBNO NAZANILLO.

Kaufman Bacsi prodajalni PITTSBURGH, PA.

— Koliko ur je do bližnje postaje?
— Skoraj v saki hiši je ona!

KJE JE ČASTNIK?

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

- Abrav zemljo-angliški tolmač, vama \$1.00
- Cerkvena zgodovina \$1.20
- Domaci zdravnik v hrvaškem jeziku \$1.00
- Histri računar nemško-angl. vna \$1.00
- Poljedelstvo \$1.00
- Popolni nauk o telerarstvu, vama \$1.00
- Sadjarca v pogovorih \$1.25
- Schimpffov nemško-slov. slovar \$1.00
- Slov.-angliški in angli.-slov. slovar \$1.00

- Vojna na Balkanu 18 sven. \$1.00
- Zgodovina a. in k. polpolna St. 17 s slikami \$1.00
- Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlinga) \$1.00

RANGLERONCI:

- Novyorkite s cvetlicami, home-ristične, božične, novoletne in velikonočne kramaj po ducau po \$1.00
- Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali \$1.00

NARAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

- Bodi svoje sreče kovač \$1.00
- Doli v oročice \$1.20
- Odkritje Amerike vez. \$1.00
- Pegam in Lambergar \$1.00
- Pog. Robom SL. Včerlice \$1.00
- Postrežba bolnikom \$1.00
- Slovenske novice in povesti \$1.00
- Socializam \$1.00
- Socijalna demokracija \$1.00
- Tvina od in otroca \$1.00
- Umsa Ekvivoreja \$1.00
- Umi kietar \$1.00
- Umi kmetovalce \$1.00
- Veliki slovensko-angliški tolmač \$1.00
- Trojpe \$1.00

SEMIJEVINE:

- Avstro-Italijanska vojna mapa \$1.00
- Avstro-ogrski velik vesni \$1.00
- Celi svet mali \$1.00
- Celi svet veliki \$1.00
- Evropa, vama \$1.00
- Vojna stenska mapa \$1.00
- Vojni atlas \$1.00
- Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav \$1.00
- Združenih držav mali \$1.00
- Združenih držav veliki \$1.00
- Združenih držav stenski na drugi strani pa celi svet \$1.00

Opozorilo: Karočilom je priložen denarno vrednost, bodisi v gotovini ali kakor koli, ali pošiljnih oznakah Poština je pri vseh cenah še vračunan

Važno za vsakega.

KADAR želite isrediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,
KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.
KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.
KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,
KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobiti v vsaki slovenski na selbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je raspolan na leto v štirih in pol milijona (4,500,000) iztisih in je torej najboljšo sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00	Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00	Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglaših. Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

"GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevatje naše geslo, da ne sprejememo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

ZAKAJ VEČ PLAČATI AKO LAHKO URO KUPITE ZA TOVARNIŠKO CENO?

Pozlačena ura s 3 pokrovi (goldfilled case, velikost 16, jamčen) z najboljšim švicarskim kolesjem (Stratford), katera se prodaja za \$12.00 dan jaz za samo

\$8.00

(ponudba velja samo za kratek čas)

Jako okusno izdelane verižice (pozlačene) jamčene, za nositi na eno ali obe strani telovnika za:

\$3.00

Uro ali verižico pošljem proti gotovini ali poštnem povzetju. Vsaka ura je jamčena!

V. J. KUBELKA

530 W. 145th St. New York, N. Y.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji in najboljši slovenski dnevnik v Združenih državah.

Njegovo geslo se glasi: "Vse za napredek slovenskega ljudstva v naši novi domovini!"

"Glasa Naroda" bi ne smelo manjkati v nobeni slovenski družini!

Izhaja vsak dan na šestih straneh in stane tri dolarje in 50 centov na leto.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1918.

Razen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

- Pesem.
- Važen zgodovinski dokument.
- Popolen pregled svetovne vojne.
- Praznik v Petelinji vasi.
- Prag.
- Problem Alzacije-Lotarinške.
- Ukradeno pismo.
- Red.
- Veliki dobitek.
- Razno o otrocih.
- Doživljaj francoskega žurnalista.
- Venizelos.
- O postanku koledarja.
- Nemški napadi s plinom.
- Živali in aeroplani.
- Ruska revolucija.
- Program ruske socijalistične stranke.
- Aforizmi.

- Normalni potek ruske revolucije.
- Rusija.
- Nemški cilji in Rusija.
- Padeč rodbine Romanovcev.
- Prednost brzjava.
- Pesem jetnikov.
- Kozaki in njih vojska.
- Litvinski kmetje.
- Nevidna poslanica.
- Buchara.
- Čudne pogrebne določbe.
- Album.
- Kršćanska svatba pri Kafrih.
- Večni koledar.
- Petelinji boji.
- Nekaj za gospodinje.
- Šala.
- Oglasi.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je akoraj polovica s soške fronte.

Stane 35 centov.

Naroča se pri:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni poturati naročnino na dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt let. pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

- San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
- Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec
- Leadville, Colo.: John Hočvar.
- Pueblo, Colo.: Peter Oulig, John Germ, Frank Janoš in A. Kočevar.
- Salida, Colo. in okolici: Lou. Costello.
- Summit, Colo.: Math. Kernely.
- Clinton, Ind.: Lambert Bolstak.
- Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
- Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
- Chicago, Ill.: Jos. Božič, Jos. Blah in Frank Jurjovec.
- Jeffer, Ill.: Frank Bambič, Frank Laurich in John Zalcet.
- La Salle, Ill.: Matija Komp.
- Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
- Massacatah, Ill.: Fr. Augustin.
- Nokomis, Ill. in okolici: Math. Galshak.
- North Chicago, Ill. in okolici: Anton Kobal in Math. Ogrin.
- So. Chicago, Ill.: Frank Černa.
- Springfield, Ill.: Matija Barbortič.
- Waukegan, Ill. in okolici: Math. Ogrin in Frank Petkovič.
- Charlevoe, Kans.: Frank Hottel.
- Colombia, Kans.: Joe Knafela.
- Franklin, Kans.: Frank Loshovec.
- Franktown, Kans. in okolici: Bob Lira in Frank Kernc.
- Kansas City, Kans.: Geo. Bajak in Peter Schaller.
- Mineral, Kans.: Frank Augustin.
- St. George, Kans.: Mih. Fencel.
- Stamler, Md. in okolici: Frank Vodopivec.
- St. Louis, Mo.: M. D. Ljovčič.
- Columb, Mich. in okolici: M. J. Koba, Martin Buda in Pavel Škaha.
- Chicago, Minn.: Frank Govia, Jak Petrič in K. Zenc.
- Wj, Minn. in okolici: Ivan Gomb- Jos. J. Puhel, Anton Poljanec in Louis H. Furešič.
- Evreth, Minn.: Louis Govia in Jari Kotpa.
- Oshtemo, Minn. in okolici: L. Vost Hrbčak, Minn.: Ivan Poulk.
- Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
- Kansas City, Kans.: Peter Schall.
- St. Louis, Mo.: Mih. Grahban.
- St. Paul, Minn.: Gregor Sobec.
- Great Falls, Mont.: Math. Urlich.
- Bozeman, Mont.: Tomaz Pankla.
- Columbia, N. Y.: Karl Stovilla.
- Little Falls, N. Y.: Frank Gropar.
- Butte, Pa. in okolici: Mat. Gropar.
- Butte, Pa.: Mih. Klobučar.

- Collinwood, O.: Math. Slapnik.
- John Malovrh.
- Cleveland, O.: Frank Sakar, Jak. Lesbec, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Besnik.
- Lorain, O. in okolici: Louis Balan in J. Kurne.
- Niles, O.: Frank Kogovšek.
- Youngstown, O.: Anton Kibelj.
- Oregon City, Oreg.: M. Justin in M. Miley.
- Allegheny, Pa.: M. Klarich.
- Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
- Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
- Brantford, Pa. in okolici: Ant. Ipavec.
- Bardonia, Pa. in okolici: Job Demšar.
- Cannonsburg, Pa.: John Koklich.
- Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vito Rovnšek.
- Charlize, Pa.: Anton Jerina in Anton Kosoglov.
- Export, Pa.: Louis Supančič in P. Trebata.
- Forest City, Pa.: Mat. Kralin, Fran. Leben.
- Frederick, Pa.: Anton Valentinčič.
- Greensburg, Pa. in okolici: Fran. Novak.
- Hershey, Pa. in okolici: Fran. Jordan.
- Imperial, Pa.: Val. Petrucci, Dora A. Johnstova, Pa.: Frank Gorenja in John Polanc.
- Luzerne, Pa. in okolici: Anton Ueotnik.
- Manor, Pa. in okolici: Fr. Demšar.
- Moan Sun, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
- Pittsburgh, Pa. in okolici: U. J. Jakobich, Z. Jakša, Klarich Mat., J. Magister.
- Reading, Pa. in okolici: Fr. Spahar.
- South Bethlehem, Penna.: Jer. Koprivšek.
- Steelton, Pa.: Anton Hren.
- Turtle Creek, Pa. in okolici: Fran. Schifrer.
- Tyre, Pa. in okolici: Alois Tolst.
- West Newton, Pa.: Josip Jovan.
- Willcock, Pa.: J. Petermel.
- Murray, Utah in okolici: J. Kavčič.
- Tooele, Utah: Anton Palčič.
- Black Diamond, Wash.: G. Forents.
- Davis, W. Va. in okolici: Josip rošič in John Tavčelj.
- Thomas, W. Va. in okolici: J. Korenčan.
- Milwaukee, Wis.: Andrew Fom in Josip Tratnik.
- Sheboygan, Wis.: Anton Ho, John Stampfel in Hermin Svetlin.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obeaga 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$6.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGREŠKE IN ITALIJE. CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Jan Marija Plojhar.

Češki spisatelj Julij Zeyer.

(Dalje prihodnjic.)

Na mostovžu sta zasliali Sunitarella.

"Vstani!" je hitro rekla gospa Galli. — "Vse ostane med nama. Naglo si izmij solze s svežo vodo."

Sunitarella je vstopila in Katarina je z odvrženim obrazom pokorno hitela v svojo spalnico. Tam si je močila oči z vodo.

"To sem vedno slutila", si je govorila "in nikdar me to ni razburilo, tudi razveselilo me ni. Tako mirna, pokojna sem bila... a sedaj..."

Z obema rokama si je zakrila obraz; trla jo je velika bolest. Pa naj je še tako zapirala oči, te 'dve zarji' sta neprestano migljali pred njo.

Skozi odprte durj je slišala, kako se je teta mirno pogovarjala s Sunitarello in kako ji je rekla:

"Katarini se je tako nagloma razbolela glava..."

"Oh!", je zavpila razboljena Sunitarella, "sedaj pa kontesa nemara verjame! Zjutraj je govorila s to staro čarovnico Cechino, a jaz jo vedno svarim pred njo. Njen pogled je uročeno. To pa to — čarodějstvo je baje babja vera! Sedaj je pri mladih ljudih vse babja vera. Morda celo madona, kmalu, ne! Gospod Bog, odpusti mi grehe!"

Katarina se je domislila, da je nastopil ugodni trenutek, ter se je vrnila v sobo.

Molčala je, ko jo je Sunitarella vnovič karala in jo svarila zaradi uboge beranice Cechine.

V tem je gospa Galli razmišljala v prikritju svojega srea.

"Ni še vse izgubljeno", si je rekla. "Morda se motim. Mogoče, da se je oni tujec dotaknil njene domišljije. To pa še ni ljubezen. On morda ne misli o čem podobnem."

"Kosilo čaka", je povabila Sunitarella, ko je menila, da je bila zadosti okarala Katarino.

"Pojdiva torej", je dejala gospa Galli, — "prav zares sem lačna."

Katarino je ton njenega glasu potolažil, da si je vedela, da se skriva v njem, kakor v tetinih besedah zgolj diplomatska hinavščina. To se je pokazalo pri kosilu, ki ga je nezadovoljna, godrnjava Sunitarella odnesla skoraj tako nedotaknjeno, kakor ga je bila prinela. Tudi besede so zastajale, neka hladnost pri Gospe Galli in nervozna boječnost pri njeni nečaknji sta se nagloma pojavili, in obe ženski sta želeli le eno: da bi se kaj kmalu končal ta neprijetni položaj.

Ko sta se bili povrnili v salon, sta obe marljivo prišli za ročna dela ter se s strahovito gorečnostjo lotili vezenja.

Počasno se je vlekla ura za uro, zdale so se neskončne in le slučajni prihodi Sunitarelini so provzročili zaželeno oazo v tem mučnem molku ali prisiljenem pogovoru.

Naposléd sta zasliali drljanje, kočije pod oknom.

Obema je padlo delo z rok, obe sta žutili pravo olajšanje in obe sta uprli oči na duri, kjer se je pojavil Giggi.

Njegove vesele oči so zaiskrile vključ njegovemu navidezno miru in zvedavo so letele k mladi deklici.

Spoznal je njeno notranje kipeenje, ali po izbeganosti izraza na njenem obličju ni bilo mogoče sklepati o kakšni odločitvi, zato se ni imel prave sodbe o posledicah materine snubitve.

Naglioma se je obrnil h gospe Galli. Njena razdraženost, njeni vtiski, njeno sočutje, vse to je izginilo na mah, ko je zagledala obraz svojega sina, bolest jo je kruto zabolila v sree in prevzela jo je silna zloba napram Katarini.

Luigi zavrnjen! Sedaj, v tem trenutku je šele čutila ono veliko razžaljenje, ki je zadelo njega in njeno materinsko sree. Njen obraz je zagorel v jezi. Naglo je dvignila levico k čelu, da bi mu dala dogovorno znamenje.

"Kako si se dolgo mudil", je vzkliknila. "Nikakor te nisem mogla pričakati. Požuriva se nazaj v Rim."

Katarina je nagnila glavo. Luigi je za trenutek ostrmel, otem pa se je zakrohotal dobrodušno in odkrito. Gotovo bi ga bil ganil poprejšnji, bolesten izraz na materinem obrazu, toda njena zloba, ti sta silna, neprirojena kretnja, z roko proti čelu in predstava, da je delala po dogovorjenem znamenju kakor v kaki gledališki igri, vse to mu je napravilo komičen občutek. Zaradi tistega dogovorjenega znamenja se je začel pravzaprav sramovati.

Čutil je, kakor da sta to ubogo Katarino napadla zvižajno, kakor bi bila poizkusila, jo prevarati. A ona je gledala tako proseče k njemu, takšna zmedenost se ji je pojavila na obrazu, takšna negotovost, ki je očito izpraševala: "Ali veš, kaj je tvoja mati zahtevala od mene?" Priserčno jo je obžaloval, očital si je nekaj izdajstvu podobnega. Sramoval se je ter je zardel in smeh njegov je umolknil.

Mati je to zapazila ter si razlagala krivo. "Ubožec", si je mislila in z mračnim pogledom se je ozirala na Katarino.

Deklica je ujela ta pogled in nehotje je molče rahlo dvignila roki. Njeni ustni sta drgetali, kakor bi prosili odpuščanja, in zopet je sklonila glavo.

Neskončno ginljiva je bila v tej tihli bolesti, v tej deviški zmedenosti.

Luigi je stopil k jej, njegova moška odkritosrčnost ni omahovala niti trenutek.

"Katarina", je rekel s srčnim in trdnim glasom ter jo prijel za roki, "ne bodi nevoljna! Vse vem. Bodi mirna, ti mi niso storila krivice. Ne meni, ne komu drugemu."

Presrečenje in radost sta ji zasijali v očeh.

"Ti ve...", je začela boječje.

"Vse, materino zahtevo in tvojo odpoved, oboje brez čarovništva. Jaz in mati sva imela dogovorje no znamenje. Glej njena prstana, danes na levi roki: ali se spominjaš, da ju nosi vedno na pravi? To pomeni: ne Giggi, ona te noče za moža."

"Ah!", je vzdihnila Katarina silno presrečena ter ogledala na teta; slab, otroški usmev se ji je likal žarek razlival po obrazu.

"O, Giggi, ti si brezobziren! Postavljaš me v nepravo luč in izpostavljáš me posmehu!" je vzkliknila gospa Galli, temno zardevši v jezi. Nagloma je vstala.

"Odpusti, mamma mia, odpusti!" ji je rekel skoraj z deklisko nežnostjo in zopet jo je prijel za roki, ki ju je gladil in poljubljal.

"Zmotila sva se. Moja zmeta pa je večja, ne bi bil smel privoliti. Priznati se je morala vsa resnica, drugače ni bilo mogoče, popraviti zmeta."

Gospo Galli je njegova nežnost razorožila. Ljubeznivo se je ozrla na sina, potem se je ne brez zadrege obrnila k mladi deklici. Nič ni rekla, toda Katarina je pohitela k njej in ji tiho poljubila roko.

"Ali mi odpusčata?" je nežno vprašala in njene oči so letele od matere na sina.

"Vse naj ostane med nami, kakor je bilo poprej!" je rekel Luigi. "Glej, Katica, popolnoma prav imaš, Brat in sestra sva. Ko bi bilo drugače, ali bi bil potreboval in dopustil kakšno posredovanje? — Naše razmerje si popolnoma prav presodila. In kakšna sreča, da sva tako bližnja sorodnika! Sicer bi se te najbrž sedaj ogibal in odtajil bi se ti morda. Tako pa se kmalu pozabi. Nisi izgubila zveštega in pravega prijatelja, glej. Kadar bo treba, ti to dokažem, Katarina."

"Moj Giggi, moj sin!" je kličnila gospa Galli, do solz ginjena.

Katarina mu je gorko stisnila roko kakor prijatelj, prijateljcu, toda molčala je.

Giggi je nadaljeval v šalivem tonu, v katerega se je malec silil: zakaj čutil je, da je bil ginjen.

"Večna škoda bi te bilo, Katica", je rekel. "Poznam samo eno veliko ljubezen, eno strast: medicino! Ta bi bila za mojo ženo strašna solubovnica! Že naprej pomilujem tvojo snaho, mamma mia ako se namreč sploh kdaj ožeim. Kakšni prizori se bodo dogajali, kadar pride do tega, da mi pojdejo moji bolniki in njih zanimivi slučajji bolj k sreči nego triumfni njene zmagoslavne obleke na zadnjem plesu ter vse prikrito občudovanje in očitna zavist njenim prijateljic!"

Vsi trije so se posmejali v najrazličnejših občutkih, skritih pod zvoki tega smeha, potem je nastala kratko, globoko molčanje, ki je čudovito učinkovalo nanje. Nekaj elegičnega se je ozvalo v sreči Luigija in obeh žensk.

Sunitarella se je pojavila kot rešiteljica. Stala je med odprtimi drumi, ki so držale v jedilnico.

"Ali vas smem prositi k mizi?" je vprašala priljudno in vsi trije so skoraj radostno vstali. Prvi jim je prišla ta prememba.

Sunitarella je stopila v stran, da bi ne zapirala izhoda, a nihče ni zapazil na njenem obrazu čudnega nasmeha. Lokav je bil in spokojen. Nihče ni zaznal njene navzočnosti poleg v jedilnici, in tako je slišala iz njih razgovor prav toliko kolikor je potrebovala, da bi uganila vse.

"Dobro, dobro, gospa Galli", si je šepetala, ko je slišala sedaj njen živi razgovor. "Le hlinite dobro voljo! Sunitarelle ne prevarite. To je bil torej tvoj glavobol, majhna kača?" si je mislila, ko je zdajci zaslišala tih glas Katarine, ki je prosila Luigija, naj zalije materino vino. In ko je zopet začela njegov prisiljeni smeh, je začutila celo neko maščevalnost in škodoželjnost. Morala si je privoščiti majhno, zlomiselno zmagoslavje.

Šla je v jedilnico.

"Gospod Luigi", je začela zapeljivo, za kar je imela pravico, ker mladega doktorja je poznala iz njezovega detinjstva. "Kako se godi tistemu vašemu pacientu v La Storti?"

"Ali ga poznate, Sunitarella?" je vprašal.

"Ne poznam, a bojim se, da vam umrje. Gotovo mu danes niste prinesli sreče."

"Kako si to mislite?" se je začudil.

(Dalje prihodnjic.)

Sešito srce.

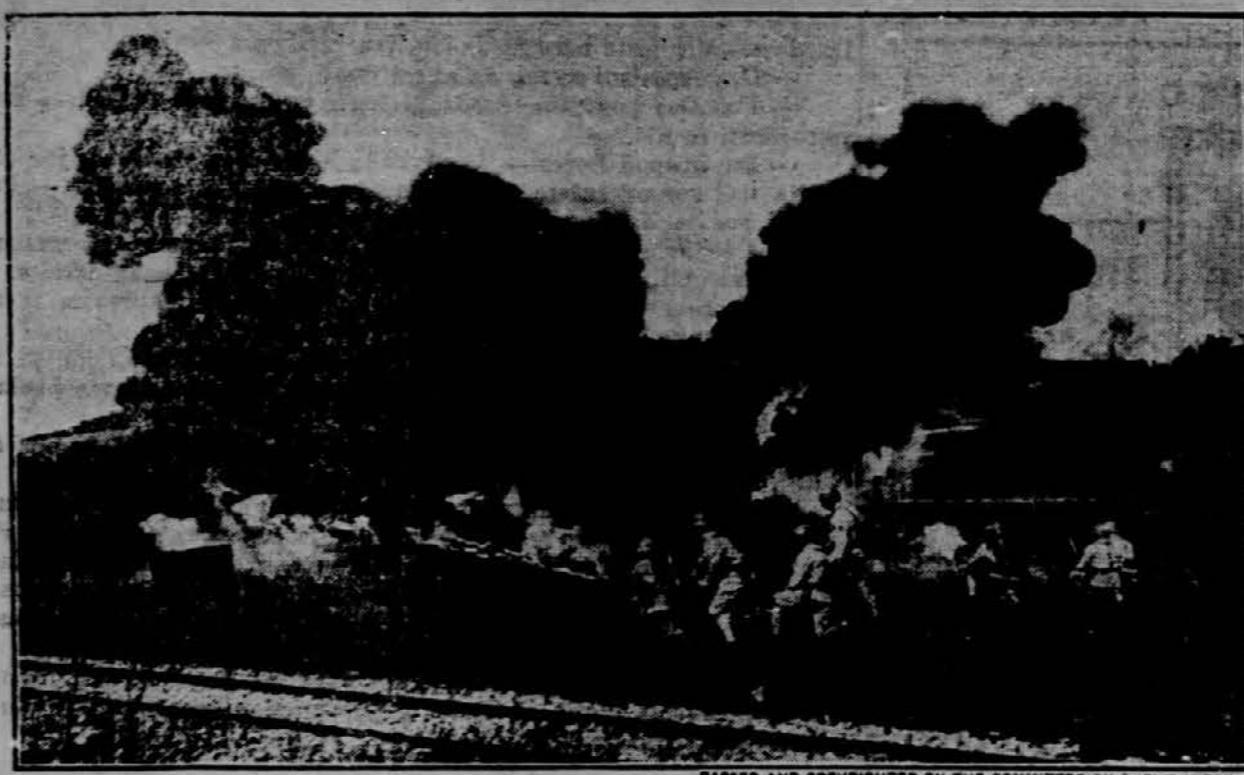
Moderna kirurgija je čudovito zapredovala. Posebno odkar je slavni učenjak Pasteur zasledil tajnost, kako je treba ravnati z ranami, da ne pride zraven prisad in vnetje, so zdravniški uspehi od leta do leta lopiši.

Obče znano je, da zdravnik lahko odreže in sije na človeškem telesu vse mogoče: le nekatere dele smo smatrali do novjše dobe kot nedotakljive, n. pr. sree. A v zadnjih letih se je že slišalo semtertja, da je mogoče tudi sree operirati.

O eni taki velezanimivi operaciji je prinesel neki medicinski tehnik sledeče poročilo:

Dne 23. junija 1907 se je ustrelil 38 let star mizar z 9 mm revolverjem v sree. Bil je še živ, zdravnik so videli luknjo, kjer je prodrla krogla, ven pa ni bila prišla. Preiskali so ponorečena in najprej našli, da sree bije krepko in redno; po treh urah začelo je v sreči hrčati in bolnik je bil ves razburjen. Jutro potem bolnik ni imel sapa, šumenje sree ni več bilo tako razločno, kakor dan poprej. Zdravniki so spoznali, da je sree ranjeno in da krvavi v srčni mehur. Žila je postajala slabša, dihanje težko in oveser se je zdravnik očelil za operacijo: to je bilo 30 ur pozneje, ko se je bilo srce ranilo.

Zdravnik je prerezal prano kost, razparal pravo ureno in narazal srčni mehur, iz katerega je priteklo v krepkem toku 200 kubičnih cm črne krvi. Srčni mehur se je še nekoliko narazal in prano srce dvignilo ven. Nali so na

AMERIŠKI VOJAKI V PLINOVEM NAPADU.

zadnji strani srea 1.5 cm dolgo in široko raztrgano rano, ki je malo krvavela, ko se je zdravnikivo rokavico, čez katero si jelko krepko bilo, da je bilo težko odpora.

držati ga tako pri miru, da se ga je moglo šivati. Tudi luknja v srčni mehur se je zašila s katgutšivi, ko se je bil mehur poprej popolnoma osušil.

Bolnik je operacijo zelo dobro prestal. Po nekaterih dneh je bila žila zopet v redu. V pričetku je čutil bolnik nek pritisk, a ta čut je polagoma izginil. Po enem mesecu, dne 22. julija, je bolnik mogel zopet iz postelje in dne 5. avgusta je odšel vdrav iz bolnišnice zopet k svojemu navadnemu mizarskemu delu.

Narod pozivlja Japonsko na vojno.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Nov. 26, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, Japonsko, 22. novembra. Ne neki seji v Osaki je stranka pod imenom Selyukai, ki podpira sedanjo vlado, sprejela resolucijo, ki zahteva od Japonske da bolj dejansko poseže v vojno in bolj sodeluje z zavezniki.

Poročila iz Harbina ob sibirski železnici pravijo, da so bile velike nemške armade premeščene z ruske fronte na italjansko. Nemei se ni več ne boje resnega ruskega odpora.

Columbia

Grafonola

and Columbia Records

Patriotični ameriški napevi in koračnice.

"Zvezdnata zastava"
(The Star Spangled Banner) A 2367-75c
Vsak dom bi moral v tem volnem času imeti ta dvojni patriotični record. Pri prvem poje Chas. Harrison vzmešene besede narodne himne, potem pa mogočno "Bojno himno republike" (Battle Hymn of the Republic).

"Zbogom Broadway, pozdravljena Francija"
(Goodby Broadway, Hello France) A 2333-75c
To pesem tudi poje znani Peerlesov kvartet in je zelo priljubljena, ker se ponaša z globoko zamisljeno patriotično melodijo. Ta pesem ima ritem koračnice. Na drugi strani je zopet patriotični napev "Očka so mi na Francoskem" (Somewhere in France Is Daddy).

"Drum, drum, drum, fantje korakajo"
(Tramp, Tramp, Tramp, the Boys are Marching) A 2357-75c
Mogočna patriotična pesem, ki razburi kri. Ena najboljših ameriških bojnih pesmi. "Boj kliče po svobodi" (The Battle Cry of Freedom) se nahaja na drugi strani. Obe pesmi proizvaja neprekosljivi Columbia Stella kvartet.

"Odhod ameriških čet na Francosko"
(Departure of American Troops for France) A 2354-75c
Pri tej pesmi se ti zazdi, da si sam sredi odhajajočih vojakov. Godba srca, vojaki vriskajo, slišijo se poslovilni pozdravi, vojaška povelja in sirene parnikov; vse je tukaj. Na drugi strani pa najdeš "Prihod ameriških čet na Francosko" (Arrival of the American Troops in France).

Columbia Grafonola, Price \$215

Columbia Grafonola, Price \$55

Columbia Grafonola, Price \$18
Več drugih vrst od \$18.00 naprej.

"Daleč tam"
(Over There) A 2306-75c
Do zdaj najbolj peta in najbolj razširjena vojaška pesem. Na drugi strani je pesem "Sel bom za dolgi čas" (I May Be Gone a Long, Long Time), ki je enako lep naper. Obedve pesmi proizvaja priljubljen Peerles Quartette.

"Za svobodo sveta"
(For the Freedom of the World) A 2347-75c
Ropotanje bobna, glas trobente in polna godba na pihalu se združji v patriotično melodijo. "Vsakdo pleše" (Everybody is Jazzing It). To je prikupljiva točka na drugi strani.

Prodajalec COLUMBIA 'rekordov' se nahaja skoro v vsakem mestu, trgu ali vasi v Združenih državah. Ako ne najdeš v svoji bližini prodajalca COLUMBIA rekordov, piši takoj naravnost nam za najnovejši cenik, ki je pisan v Tvojem jeziku. Ta cenik vsebuje najnovejše pesmi in godbo. Pesmi pojo v Tvojem maternem jeziku najboljši svetovni mo jstri. Godbe proizvajajo največja godbena društva, orkestri in solisti.

Naslov za brezplačni cenik:

Columbia Graphophone Company

International Record Department

102 West 38th Street New York

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Spodnje lice v Pittsburghu ki ima 28-letno prakso v zdravilju nju vseh možkih bolezni.

Zastropljeni sovitihi 604, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v rokah, prdite in laščiti vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se mlesca.

Vse možke bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč prdite in jaz vam ga bom sopes povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo zdravim v 20 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Parazitizem, trganje, bolečina, s- takline, srvelica, števite in druge valne bolezni, ki nastanejo včas ne- iste krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradna ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. večer; v petkih od 9. zjutraj do 5. večer; ob nedeljah od 9. zjutraj do 5. popoldne.

Si pošite ne dotam. — Prdite osebno. — Na poslahte ima in številko Zdravim samo možke osebe.

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvania.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: F. S. TAUCHAR, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
 Pomožni tajnik: AVUGST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomožni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:
 Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Willock, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:
 Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, R. Mineral, Kans.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEŠTOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St. Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Členjena društva, ostroma njih uradniki so naproseni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se plača edino potomo poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakazil, nikakor pa ne potomo privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da članju društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kaže pomankljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se more napako popraviti.

Gospodična Kara

Roman iz pariškega življenja.

Hector Malot. — Za Glas Naroda J. T.

(Nadaljevanje):
Peto poglavje.

MADELAJNA.

Stari operni pevec Maraval je bil povedal Leonu resnice, ko mu je pripovedoval o Madelajninem obisku.

Madelajna je rekla, da se imenuje gospodična Harald ter ga prosila, naj jo uči peti.

Rekel ji je, naj nekaj zapoje, in ona je res krasno pela. Kljub temu ji pa ni mogel izpolniti prošnje.

— Moj dragi otrok — ji je rekel — zli se mi, da mi zelo zaupate. — Prav imate, ker mi zaupate in vsled tega vas ne bom prevaril. — Kljub temu, da vas poznam šele par minut, sem takoj izpredel, da ste dobro vzgojeno dekle, da ste nedolžni ter da ne poznate nevarnosti sveta. — To se vam vidi v očeh in jaz sem prepričan, da se ne varam. — Zdalj vam bom pa nekaj povedal, kar vam ne bo tako prijetno. — Vi imate zelo velik talent za petje, vaš glas je krasen in čist. — Brez dvoma bi se lahko popolnoma izkazali. Moja dolžnost je pa opozoriti vas na nevarnost, ki vam lahko preti. — Koliko mora doživeti pevka, predno pride do svojega cilja! Življenje pevca, posebno pa pevke, je strašno življenje. — Nikar ne mislite, da kaj pretiravam.

Madelajna je gledala v tla in molčala.

Pevec je nadaljeval:

— Le pogledite krog sebe, pa boste kmalo imeli na stotine dokazov. Še celo izvrstna pevka, mora preživeti kakih deset let v precej sumljivih razmerah, predno kaj doseže. In koliko je takih, ki imajo talent, voljo, in sploh vse zmožnosti, ki omagajo na poti. In kaj je žnjimi? — Ne zamerite mi, toda moja vest je čista, in jaz sem vam povedal resnico. Boste videli, da bo prišel čas, ko mi boste hvaležni za to. — Vse drugo vam svetujem, samo k gledališču ne. — Pozdravljani, gospodična!

Madelajna je žalostna odšla.

Ko je zapustila vrtič pred Maravalovo hišo, je obstala sredi poti in ni vedela, ne kam ne kod. — Maravalu je zamerila in se je jezila nanj.

Medpotoma se je spomnila nekega Lozesa, ki je bil svoje dni pevec in je zdaj na stara leta otvoril solo za petje. Nemudoma se je odpravila k njemu.

Ko je stopila v njegovo hišo, ji je bilo nekako tesno pri srcu. Lozes je bil sam doma. Bil je majhen debel mož, živahnih, neprijaznih oči in rdečega zabuhlega obraza.

Sedel je v salonu ograjen v nočno haljo. Ko je vstopila, jo je pogledal s svojimi očmi in se nekako čudno nasmehnil.

— Kaj pa vi? — Kaj pa vi? — Kaj bi radi? — K gledališču bi rada prišla — je rekla s trepetajočim glasom in v veliki zadregi.

Lozes jo je natančno opazoval in sprva ni rekel nobene besede. Zatem je vstal rekoč:

— Odložite klobuk in suknje.

Madelajna je vse ubogala.

— Dobro, dobro — je mrmral.

Dočim jo je še nadalje motril s svojimi predrznimi pogledi, je govoril:

— Vi se prav gotovo zavedate svoje lepote? — Kaj ne, da je res? — V vašem obrazu je nek poseben izraz. — Takih obrazov je malo. — Tako lepega obraza se ne vidi vsak dan. — Prosim vas, idite parkrat po sobi.

Madelajna je napravila par korakov.

— Dobro, dobro. — Prsa naprej in rame nazaj. — Tako, tako! Kaj pa hočete pravzaprav?

Madelajna je povedala, da je njena družina finančno popolnoma uničena ter da je vsled tega prisiljena, služiti si sama svoj kruh.

— Tako! Tako! — se je čudil Lozes in zaploskal z rokama. — To je torej samo navdušenje. — No, homo videli bomo videli! — Zapojte par arij! — Ali znate morda kaj iz opere "Traviata"? — Da, gospod.

— Zapojte!

Madelajna je pela in Lozes je pazljivo poslušal. — In ko je nehala, je vprašal:

— Kdaj pa hočete začeti? — Ali me sprejmete za svojega učenka? — Z največjim veseljem. — Nikar ne pozabite, da vam pravim

jaz, Lozes, da boste nekega dne velika in slavna pevka.

— O, gospod, zdi se mi, da se mi samo laskate.

— Pod tem pogojem seveda, če boste pridni in vstrajni. — Brez vstrajnosti ni nič.

— Da, gospod Lozes — je odvrnila Madelajna veselo — jaz bom storila vse, kar mi rečete. — Delala bom od jutra do večera. — Prepričani bodite, da še nikdar niste imeli tako pridne učenke.

— Če je to resnica, boste že po preteku osemnajstih mesecev vprvi nastopili. — Nastopili boste kot najboljša učenka Lozesa. — Oslu na konservatorju bodo izpredeli, kaj lahko napravim iz nadarjene učenke.

Madelajna, navdušena vsled pevčevega govorjenja, mu je začela razkladati, da zaenkrat še nima denarja, rada bo pa vse plačala, ko bo kaj zaslužila.

Tedaj se je pa Lozesu podaljšal obraz. — Madelajni ni niti dovolil, da bi izpregovorila do konca ampak je ježno vzkliknil:

— Draga moja, takih poskusov pa ne delam. — Za take poskuse mi manjka časa. — Pa tudi za vas je boljše, če prej plačate. — Plačati morate enkrat, če ne prej pa pozneje. — En dan časa vam dam, da se premislite. — Sicer pa peisto frankov na mesec tudi ni posebno velika svota. — Če vaša družina nima denarja, si ga lahko sami prislужite. ... Krasni ste, mladi. ...

Kljub temu, da je sklenila Madelajna vse prestati, si je nehotе zakrila z rokama obraz. — Sram je premagal njeno voljo. — Obrnila še je proti vratom in hotela oditi.

(Dalje prihodnjic).

NAZGANILO.

Članom postaje št. 54 društva sv. Barbare v Greensburgu, Pa., se naznanja, da se je na izzavrednem sestanku postajnega odbora sklenilo, da se prihodnja redna in glavna letna seja, ki se bo vršila dne 2. decembra, prične takoj ob 1. uri popoldne in to vsled prejetih glasovnic in splošnega glasovanja za novi glavni odbor ob združenju s Slov. Del. Podp. Zvezo; obenem bodo tudi volitev postajnega odbora za i. 1918. Pridite torej točno ob 1. uri popoldne! Pozdravi!

Frank Novak, tajnik.
 (26-27-11)

BREZPLAČNI POUK TUJCEM

za učenje angleščine.

Naj se zlastijo moški in ženske.

Pridite:

Večerna šola št. 123, Irving Ave. & Snyder St., Brooklyn, N. Y.

Šola: v ponedeljek, torek in sredo zvečer od 7.30 do 9.30. Poučujejo izvedebni učitelji.

Vsled odloka Vzgojevalnega odbora. (21-26-11)

STATE DEPARTMENT OF LABOR

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

šesti naseljence in jim pomaga Splošni nasveti, pojasnila in pomoč zastoj. V vseh jezikih. Pojasnila, kako postati državljan in o državljanskih pravicah.

Pridite ali pišite!

Newyorški urad: 230 Fifth Ave. Urad v Buffalo: 704 D. S. Morgan Building.

VABILO

na **PLESNO VESELICO,** katero priredi DR. "ZMAGA" ŠT. 290 SNPJ. v Luzerne Mines, Pa., v hiši št. 178 sobr. Franka Povha v soboto 1. decembra. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: moški \$1.25, članice polovico; druge dame in cvetice vstopnine proste.

Člani, ki se veselice ne vdeležijo bodo morali vstopnino vseden plačati, ako niso čez šest milj oddaljeni.

Vljudno vabimo vsa slovenska društva iz Homer City in tudi druge rojake in rojakinje, da nas razveselijo s svojim obiskom.

Za dobro in točno postrežbo bo skrbel Veselični odbor. (24-26-11)

OPOMIN.

Tem potom opominjan, vse one, ki mi kaj dolgujejo na hrani ali v gotovini, da poravnajo svoj dolg do 15. decembra; ako ne, jih bom obelodanil v vseh slovenskih listih.

Joseph Jaksetich, R. 1, Roulette, Pa. (22-26-11)

HARMONIKE

popraviljem po najnižjih cenah, a do to trpežne in manjvaljive. V popravcu vsakdo polje, ter sem s 10-15 leti taktaj v tem poslu in sva s svojim lastnim domu. V popravcu harmonik krakajo kakor vse drug harmonike ter računam po čim hitreje in s hitro bvo zadovoljni.

JOHN WENZEL, 891 East 62nd St., Cleveland, Oh.

Jaz spodaj podpisani, sedaj vojni ujetnik v Italiji, doma iz Velenja na Sp. Štajerskem, iščem IVANA ZUSMANA iz Pasje vasi pri Velenju in FRANCA PREGELJ iz Cola pri Vipavi. Prosim ju, da bi se mi prejko mogoče oglasila. — Anton Blaznik, prigioniero di guerra, Caserma Umberto I., Sulmona, Italia. (23-26-11)

Jaz spodaj podpisani, sedaj vojni ujetnik v Italiji, iščem svoja dva bratrance ANTONA ERMANA in JOSIPA ERMANA iz Eržan in Št. Janža pri Mokronogu na Dolenjskem ter ju prosim, da bi mi pisala. Naha-jam se že dolgo v ujetništvu. — Ivan Poljanšek, prigioniero di guerra, Caserma Umberto I., Sulmona, Italia. (23-26-11)

Rad bi izvedel za svoje brate in sestre, ki se nahajajo v Združenih državah. Doma so iz Drage pri Kočevju. Prosim cenjene rojake, da mi naznanijo njih naslov, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se mi sami javijo. — A. Mikolič, 50th Infantry, Company I, Charlotte, N. C. (24-26-11)

"HIPRESS"

with the **RED LINE** 'round the top

ČEVLJI ki skoro prekose jeklo!

"HIPRESS" škornji ali čevlji so narejeni iz belega gumija in sicer najboljše vrste, ki se ga dobi — ravnoisti, ki je napravil Goodrich obroče glasovite za ustrajnost kjerkoli se obroče rabi.

Zato podplati beli "HIPRESS" skoro prekose jeklo!

To je edino obuvale na svetu, ki prekosi žeblice kovane na pol podplate.

Nosite "HIPRESS" in ne boste imeli računov za popravila. Zahtevajte pri svojem trgovcu "HIPRESS" in pazite na "rdečo črto zgorej" — znamka, ki razlikuje "HIPRESS" od vseh drugih gumijevih obuvale.

"HIPRESS" izdeluje le **The B. F. GOODRICH COMPANY** Tovarne Akron, O. 40.000 trgovcev. Izdelovatelji glasovitih Goodrich obročev za avtomobile "Najboljši za dolgotrajnost".

EVERYTHING IN RUBBER

SLOVENCI

v Pittsburghu, Pa., in okolici!

Vsi oni, ki dobe od vojnih oblastí posebne knjizice, da točno odgovore na stavljena vprašanja in ne vedo, kako izpolniti, se zamo-rove obrniti na mene in jaz jim bom to napravil. Vsak mora priti osebno. Čez dan sem v svojem uradu od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer. 117 Blakewell Building, vokal Diamond in Grant St., zvečer od 7. do 9. ure zvečer pa lahko pridete v moja stanovanje: 702 Cedar Av., North Side, Pittsburgh (Allegheny). Jamčim za točno delo.

Kosto Unkovich, javni notar. 117 Blakewell Bldg., Cor. Diamond & Grant Sts. (22-11-10-12) Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJABI

Najuspešnejše maslo na šolske lete, kakor tudi za moške brke in brado od tega masla vrstajo v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškimi krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osvel. Revmatizem, kortiči ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinta, potne noge, kurja česa, ozeblino v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni Sepel KOLEDAR za leto 1917 zastonj!

JAKOB WAHOČ, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZGANILO.

Cenjenim rojakom v Coloradi. naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Dr. LORENZ.

Jaz sam edini slovensko govoreči specialist malih bolezní v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: četrno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. V nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

DR. LORENZ, Specialist malih bolezní, 604 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.

Mr. Janko Pletko, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in isdati tozadevna potrdila. On je prad leti še večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh delih na roko, posebno pa, ker ima

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandoro, nastavo, regala, godbene instrumente, kape itd., ali pa kakor potrebujete ure, veržice, privezi, pretane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cenę vprašate. Uprava stane le 2c. pa si boste prihranili dolarje.

Cenike vaš vrat pošljamo brezplačno. Pišite pom!

IVAN PAJK & CO., 466 Chestnut St.

MODERNO UREJENA Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNLJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, GENIKI I. T. D.

VA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".